

Державний торговельно-економічний університет
Кафедра економіки та фінансів підприємства

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

Управління фінансовими результатами аграрного підприємства

за матеріалами ТОВ «Березино», Черкаська обл.
Уманський р-он, с. Червоний Кут

Студента 2 курсу 1 м групи,
спеціальності 051 «Економіка»,
освітня програма «Агробізнес»

Забіли Сергія
Валерійовича

Науковий керівник –
канд. екон. наук, проф.

Стояненко Ірина
Василівна

Гарант освітньої програми
д-р екон. наук, проф.

Танклевська
Наталія
Станіславівна

Київ 2023

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА.....	6
РОЗДІЛ 2. ДОСЛІДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ ДІЯЛЬНОСТІ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «БЕРЕЗИНО».....	16
2.1 Аналіз динаміки обсягів, складу та структури фінансових результатів діяльності ТОВ «Березино».....	17
2.2 Аналіз факторів, що обумовили динаміку фінансових результатів аграрного підприємства ТОВ «Березино».....	25
2.3 Оцінка ефективності управління фінансовими результатами аграрного підприємства ТОВ «Березино».....	35
РОЗДІЛ 3. ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ ТОВ «БЕРЕЗИНО».....	42
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....	48
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	51
ДОДАТКИ.....	57

ВСТУП

Актуальність дослідження. В умовах трансформаційних змін ринкової економіки стратегічний розвиток аграрного сектору та підвищення його конкурентоспроможності у значній мірі залежить від ефективного функціонування підприємницьких структур агробізнесу. Основною складовою високої ефективності господарської діяльності сільськогосподарських підприємств є відповідний фінансовий результат, значення якого може бути як позитивним, так і негативним. Сьогодні виробничо-господарська діяльність аграрних підприємств відбувається в умовах військової агресії та непередбачуваних змін у зовнішньому середовищі, непрогнозований вплив яких негативно позначається на показниках ефективності господарювання та призводить до ризикованості здійснення виробничо-господарських операцій, зниження рівня їх конкурентоспроможності [1]. Одним із домінуючих показників ефективного функціонування сільськогосподарських підприємств є саме фінансовий результат. Тому актуальним є обґрунтування дієвих управлінських заходів, спрямованих на оптимізацію величини фінансових результатів аграрних підприємств з метою визначення потенційних можливостей підвищення їх прибутковості та посилення конкурентних позицій на ринку.

Питання управління фінансовими результатами діяльності суб'єктів господарювання широко висвітлені в науковій літературі, вітчизняними та зарубіжними науковцями, серед яких: Бутинець Ф.Ф. [2], Бобровська Н.В. [3], Непочатенко О.О. [4], Савицька Г.В. [5], Стецюк П.А. [6], Пушкар М.С. [7], Худолій Л.М. [8] та інші. Проблеми формування фінансових результатів аграрних підприємств досліджували Чернецька О.В. [9], Шанін О.В. [10] та інші. Однак, не зважаючи на значний вклад науковців у дослідження цього питання, проблеми управління фінансовими результатами діяльності агропідприємств залишаються й досі актуальними.

Метою випускної кваліфікаційної роботи є дослідження теоретичних та прикладних аспектів процесу управління фінансовими результатами аграрного підприємства.

Відповідно до мети було визначено наступні **завдання роботи**:

- розглянути теоретичні засади управління фінансовими результатами аграрного підприємства;
- здійснити аналіз обсягів, складу та структури фінансових результатів діяльності ТОВ «Березино»;
- дослідити фактори, що обумовили динаміку фінансових результатів аграрного підприємства ТОВ «Березино»;
- оцінити ефективність управління фінансовими результатами аграрного підприємства ТОВ «Березино»;
- обґрунтувати пропозиції щодо вдосконалення системи управління фінансовими результатами ТОВ «Березино».

Об'єктом дослідження є процес управління фінансовими результатами аграрного підприємства.

Предметом дослідження є теоретичні засади та практичні аспекти управління фінансовими результатами аграрного підприємства.

Емпіричною базою дослідження є ТОВ «Березино», Черкаська обл., Уманський р-н, с. Червоний Кут, керівником організації є Підлубний Олександр Вікторович, розмір статутного капіталу складає 50 000,00 грн, основний вид діяльності вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур.

Інформаційною базою дослідження є матеріали Державної служби статистики України, аналітичні оглядові видання, Інтернет-ресурси довідкового характеру, дані статистичної та економічної бухгалтерської звітності досліджуваного підприємства.

Методологічна база. У ході написання випускної кваліфікаційної роботи було використано наступні загальнонаукові методи: теоретичні (абстрагування, методи аналізу, синтезу, порівняння, статистичний метод,

метод узагальнення), емпіричні (порівняння, опис та спостереження тощо).

Практичне значення одержаних результатів полягає у можливості використання результатів дослідження в управлінні фінансовими результатами аграрного підприємства та покращення їх в умовах воєнного стану.

Апробація результатів дослідження. За результатами дослідження була опублікована стаття на тему: «Управління фінансовими результатами діяльності агропідприємства» у збірнику наукових праць студентів. – К. ДТЕУ, 2023.

Структура роботи. Випускна кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків і пропозицій, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг роботи 73 сторінки.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Головною метою створення та подальшого розвитку будь-якого суб'єкту господарської діяльності, не залежно від виду його діяльності чи форми власності, є отримання кінцевого фінансового результату, який є узагальнюючим показником та віддзеркалює ефективність виробничо-господарської діяльності.

Фінансовий результат господарської діяльності підприємства характеризує його операційну, інвестиційну, фінансову діяльність та вважається основним критерієм для узгодження структури та обсягу виробництва продукції, сценаріїв бюджету, програм оптимізації витрат, обґрунтування доцільності впровадження інвестиційних проектів, здійснення фінансових вкладень [15].

Визначаючи економічний аспект даної категорії, Вороніна О.О. [12] зазначає, що «фінансові результати» – це якісна характеристика фінансово-господарської діяльності підприємства, яка в цілому характеризує результат економічних відносин підприємства та зокрема відображає значущість і сталість розвитку підприємства (з погляду отриманого доходу), впливовість на його фінансово-господарську діяльність чинників зовнішнього середовища (з погляду структури та обсягів витрат) і кількісно узагальнюється у вигляді прибутків (збитків), зміни власного капіталу, його окремих складових частин.

На думку Білик Т.О., фінансовий результат – це прибуток або збиток суб'єкта господарювання, що визначається як різниця між сукупними доходами та витратами підприємства і за позитивного його результату представляє додаткову вартість, виступає одним із джерел фінансування подальшого розвитку та поточної діяльності підприємства, основним критерієм оцінки його ефективності [16, с. 9].

Савицька Г.В. характеризує фінансовий результат як приріст суми власного капіталу (чистих активів), основним джерелом якого є прибуток від операційної, інвестиційної, фінансової діяльності, а також отриманий унаслідок надзвичайних обставин [5].

Пушкар М.С., визначає фінансовий результат, як прибуток або збиток, отриманий в результаті господарської діяльності [7]. Худолій Л.М. під фінансовим результатом розуміє зіставлення доходів і витрат, регламентованих податковим законодавством [8].

Фецович Т.Р. характеризує «фінансовий результат», як один із центральних показників діяльності сільськогосподарського підприємства, використовується також як орієнтир, відображаючи напрям його розвитку. Фінансовий результат є тим узагальнюючим показником, що інтегрує всю фінансову діяльність сільськогосподарського підприємства, даючи можливість установити зв'язок між рештою економічних показників» [18].

Погляди науковців щодо визначення поняття «фінансовий результат» та його значення для підприємства представлено в Додатку А

Зіставляючи представлені в табл. 1.1 трактування, доцільно звернути увагу на те, що поняття «фінансовий результат» за незначним винятком трактується як різниця між витратами і доходами, прибуток (збиток), кінцеві результати, збільшення (зменшення) капіталу. Таким чином поняття «фінансовий результат» доцільно трактувати як узагальнену характеристику діяльності підприємства, котра засвідчує:

- а) рівень використання залученої ресурсної бази;
- б) якість та результативність прийнятих управлінських рішень;
- в) використання економічного потенціалу підприємства з метою його зростання.

В свою чергу, дослідження нормативно-правової бази дає змогу стверджувати про відсутність визначення сутності поняття «фінансовий результат», натомість, в НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» визначено лише сутність дефініції «прибуток», що обумовлює

невизначеність у трактуванні даного поняття. Відповідно до НП(С)БО 1, прибуток - це сума, на яку доходи перевищують пов'язані з ними витрати [17]. Відповідно до податкового підходу, поняття «фінансові результати» та «прибуток» є тотожними. Зокрема, у статті 134 Податкового кодексу України передбачено, що прибуток визначається шляхом зменшення суми доходів звітного періоду на собівартість реалізованих товарів, виконаних робіт, наданих послуг та суму інших витрат звітного податкового періоду [26]. На нашу думку, поняття «фінансовий результат» і «прибуток» не зовсім тотожні, оскільки фінансовий результат ширший за своїм змістом, ніж прибуток. Фінансовий результат відображує всю господарську діяльність підприємства, характеризує кількісні і якісні показники результативності діяльності підприємства, тоді як прибуток (збиток) є підсумок цієї діяльності, оскільки результат може бути як позитивним, так і негативним.

Фінансові результати як об'єкт бухгалтерського обліку розглядаються у сукупності їхніх складових - доходів і витрат. Відповідно до НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [17]:

1) доходи - це збільшення економічних вигод у вигляді надходження активів або зменшення зобов'язань, які призводять до зростання власного капіталу (за винятком зростання капіталу за рахунок внесків власників);

2) витрати - це зменшення економічних вигод у вигляді вибуття активів або збільшення зобов'язань, які призводять до зменшення власного капіталу (за винятком зменшення капіталу за рахунок його вилучення або розподілення власниками).

Отже, можемо зазначити, що фінансовий результат підприємницької діяльності, у загальному розумінні, може бути прибуток або збиток, отриманий господарюючим суб'єктом внаслідок своєї діяльності. Результати фінансового характеру підприємства являють собою основний підсумковий показник, який демонструє результат діяльності та шляхи усунення можливих недоліків та прорахунків.

Що стосується фінансових результатів аграрних підприємств, то це

економічна категорія, яка характеризує результативність діяльності підприємства, а саме відображає отримання доходів від певного виду сільськогосподарської продукції або біологічних активів, певної галузі, виду діяльності чи в цілому по підприємству з урахуванням суми понесених на їх отримання витрат [23].

На підставі дослідження і узагальнення основних визначень поняття «фінансового результату» та норм стандартів бухгалтерського обліку можна виокремити такі види фінансових результатів діяльності аграрного підприємства (рис.1.1).

Рис. 1.1. Класифікація фінансових результатів аграрного підприємства*

Джерело: сформовано автором за [17,27]

В умовах ринкової економіки для досягнення стійкої конкурентоспроможності та забезпечення оптимального економічного ефекту потрібно запроваджувати ефективну систему управління фінансовими результатами підприємства. На думку Вороніної О.О. [12], управління фінансовим результатом – це процес пошуку та реалізації найбільш ефективних рішень щодо формування, розподілу й використання фінансового результату, який базується на координації дій з іншими підсистемами управління підприємством, на підставі зворотного впливу, та здійснюється для досягнення стійкого фінансового стану й ефективної діяльності підприємства.

Бланк І.О. визначає процес управління прибутком як процес розробки та прийняття ефективних управлінських рішень за всіма основними аспектами його формування та розподілу і використання на підприємстві з метою максимізації добробуту власників підприємства в поточному та перспективному періодах [11].

Управління фінансових результатів аграрних підприємств є дуже важливим та передбачає розробку організаційно-методичних заходів з метою створення необхідної системи управління прибутком підприємств. Основними елементами системи управління прибутком, на думку Пігуль Н.Г., є: організаційне забезпечення; інформаційне забезпечення; системи і методи аналізу прибутку; системи і методи планування прибутку; системи і методи внутрішнього контролю [13].

На процес формування доходів сільськогосподарських підприємств значний вплив здійснюють особливості аграрного виробництва, а саме: високий ступінь відносної демонополізації сільського господарства; нееластичність зв'язку між попитом на сільськогосподарську продукцію та цінами на неї; високий підприємницький ризик через вплив природнокліматичних умов; нерівномірність надходження доходів через сезонність виробництв; тривалий операційний цикл; рівень товарності продукції; низький рівень ефективності використання основних засобів через

їх зношеність; невідповідність якості продукції міжнародним стандартам.

Управління фінансовим результатом підприємства є одним із функціональних напрямів системи фінансового менеджменту, який досить тісно пов'язаний з іншими системами управління, органічно входить до системи управління доходами та витратами, рухом активів, капіталу і грошових коштів й іншими аспектами його діяльності [28].

Основні напрями управління фінансовими результатами діяльності аграрних підприємств представлені на рис.1.2.

Рис. 1.2. Напрями управління фінансовим результатом діяльності аграрного підприємства*

Джерело: сформовано автором за [2,9,29]

Головною метою управління фінансовими результатами підприємства є підвищення економічних вигод власників підприємства у середньостроковій та довгостроковій перспективі. Для досягнення поставленої мети система управління фінансовими результатами вирішує такі завдання [2, 9,27-29]:

1. Максимізація величини прибутку, що відповідає ресурсному потенціалу підприємства та кон'юктурі ринку.
2. Досягнення оптимальних пропорцій між прибутковістю роботи

підприємства та допустимим рівнем ризику.

3. Підтримка високого рівня якості фінансових результатів підприємства.
4. Забезпечення максимізації необхідного рівня прибутку вкладений капітал для власників підприємства.
5. Формування необхідної величини фінансових ресурсів за рахунок прибутку відповідно до завдань розвитку підприємства в майбутніх періодах.
6. Підвищення ефективності участі персоналу у формуванні та розподілі фінансових результатів підприємства.

Виходячи з вище зазначеного, можемо виокремити наступні принципи, на яких має ґрунтуватися процес управління фінансовими результатами підприємства, в тому числі і аграрного: спланованість, цілеспрямованість, дисципліна, компетентність, ієрархічність, стимулювання, взаємозалежності (управління відбувається під впливом зовнішніх та внутрішніх факторів), оптимальності (необхідно обрати найкраще управлінське рішення в конкретній ситуації), гнучкості, тобто можливості системи управління адаптуватися до змін середовища [29].

Отже, управління фінансовими результатами має важливе значення у діяльності аграрного підприємства, оскільки саме від якості даного процесу залежить ефективність та стабільність роботи аграрного підприємства.

Управління фінансовими результатами включає і себе: бюджетування та бізнес планування; реалізація інвестиційних проєктів; організацію управлінського обліку; постійний комплексний аналіз діяльності підприємства [30]. Важливим критерієм управління результатами фінансовими підприємства сільськогосподарського мають бути рішення, основа яких ґрунтується на формуванні необхідних для розвитку підприємства ресурсів фінансових, пошуку нових джерел фінансування на ринках грошовому та фінансових, застосування новітніх інструментів фінансових, які дають змогу вирішувати основні проблеми фінансів: ліквідність, платоспроможність, прибутковість та оптимальне

співвідношення джерел фінансування власних та позикових.

Процес управління фінансовими результатами представляє собою сукупність дій, пов'язаних з прийняттям рішення щодо планування, розподілу та використання фінансових результатів підприємства (рис. 1.3).

Рис 1.3. Етапи управління фінансовими результатами діяльності підприємства*

Джерело: сформовано автором за [9,12, 27, 32, 33]

Процес управління фінансовими результатами діяльності агропідприємства має обов'язково базуватися на врахуванні чинників, які впливають на їх формування.

Всі фактори, що впливають на прибуток підприємства, поділяються на зовнішні і внутрішні [31]. До зовнішніх факторів належать природні умови, транспортні умови, державне регулювання цін, тарифів, відсотків, податкових ставок та пільг, штрафних санкцій, конкуренція на ринку товарів

тощо. Ці фактори не залежать від діяльності підприємства, але суттєво впливають на його прибуток.

До внутрішніх факторів відносять обсяги виробництва та реалізації продукції, структура продукції, собівартість продукції, якість продукції, ціни та інше. Внутрішні фактори поділяють на виробничі та невиробничі. Виробничі фактори характеризують наявність та використання засобів і предметів праці, трудових та фінансових ресурсів. Ці фактори, у свою чергу, поділяють на екстенсивні та інтенсивні.

Крім вище зазначених факторів, як зазначає Кириченко С. О. [32, с. 265], фінансові результати діяльності підприємства знаходяться під впливом ендогенних (рівень господарської діяльності на підприємстві, компетентність керівництва та менеджерів, конкурентоспроможність продукції і/або послуг на ринку, зарплата, зміни собівартості продукції, рівень цін на реалізовану продукцію тощо) та екзогенних (рівень цін на споживані ресурси, у тому числі енергоресурси, конкурентне середовище, бар'єри входу на ринок збуту, податкова система в цілому та рівень податкового навантаження на підприємство, економічна політика державних органів управління, а також політичні та соціальні зміни в країні тощо) факторів.

На фінансовий результат аграрних підприємств з урахуванням галузевих особливостей їх функціонування впливають такі фактори [25]:

- агро-біо-кліматичний потенціал аграрних підприємств;
- державна підтримка аграрних підприємств;
- інвестиційна та кредитна політика;
- податкові ставки та пільги;
- виробничо-ресурсний потенціал; спеціалізація та диверсифікація виробництва;
- підприємницька стратегія.

До головних ознак, за якими здійснюється управління фінансовими результатами належать:

- 1) рівень якості фінансового результату (високий, оптимальний,

середній, низький);

2) абсолютна величина показника фінансового результату господарської діяльності підприємства (чистого прибутку (збитку), яка диференціюється залежно від високого чи низького значення цього показника [9].

Слід відзначити, що ідентифікація величини фінансового результату відповідно до критеріїв високого та низького абсолютного значення даного показника, відбувається шляхом порівняльного аналізу суми фінансового результату господарської діяльності певного промислового підприємства з аналогічною базою порівняння, наприклад, підприємств-конкурентів, середнього показника суб'єктів господарювання відповідної галузі тощо.

В умовах сьогодення, будь-яке сільськогосподарське підприємство має на меті покращення фінансових результатів господарювання, адже більша частина отриманих доходів перенаправляється на подальше виробництво, покращення технологічної бази тощо, і лише незначна частина стає чистим прибутком підприємства.

З вище зазначеного випливає, що управління фінансовими результатами сприяє тому, що обґрунтовуються рішення щодо максимального використання внутрішніх резервів, що сприяє підвищенню ефективності використання виробничо-ресурсного потенціалу, розробку і реалізацію відповідних стратегічних заходів і напрямків діяльності, які б дозволили аграрним підприємствам не тільки виживати у складних умовах під впливом факторів зовнішнього середовища, а й забезпечити в подальшому сталий розвиток за рахунок використання власних резервів підвищення ефективності виробничо-господарської діяльності та внутрішніх можливостей протистояння загрозам мінливого зовнішнього середовища.

РОЗДІЛ 2.

ДОСЛІДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМ РЕЗУЛЬТАТАМ ДІЯЛЬНОСТІ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «БЕРЕЗИНО»

2.1. Аналіз динаміки обсягів, складу та структури фінансових результатів діяльності ТОВ «Березино»

Аграрний сектор економіки – один із найбільших у національному господарстві. Його стан впливає на економічний, політичний та соціальний розвиток суспільства та становище країни у світі. Тенденція зосередження основної товарної маси сільськогосподарської продукції в обмеженій групі розвинених країн та проведення економічної політики світових організацій на розширення ринків збуту продовольства змушує аграрний сектор економіки України брати участь у жорсткій конкуренції та обумовлює необхідність досягнення та підвищення конкурентоспроможності продукції.

Фінансовий результат є показником ефективності виробничого або операційного процесу організації, який впливає на управлінські рішення, а також на рішення стейкхолдерів, від яких залежать економічні результати діяльності аграрного підприємства. Фінансові результати характеризують різні сторони постачальницької, виробничої, збутової, інвестиційної, фінансової та інших видів діяльності сільськогосподарського підприємства та одержують закінчену грошову оцінку в системі показників прибутку (збитку).

В сільськогосподарських підприємствах формування фінансового результату відбувається перш за все за рахунок здійснення основної операційної діяльності, яка являє собою сільськогосподарську діяльність націлену на виробництво і реалізацію сільськогосподарської продукції та біологічних активів рослинництва та тваринництва. Це задає специфічні вимоги до організації і методики формування фінансових результатів

сільськогосподарських підприємств [9].

Якщо подивитися на обсяги реалізації продукції за галузями (додаток Б) то обсяги реалізації продукції сільського господарства за період 2019-2021рр зросли на 64%, і це найкращий темп приросту серед усіх видів економічної діяльності. Що стосується частки (рис 2.1) продукції сільського господарства, то вона за період 2019-2021рр зросла з 5,3% до 6,2%.

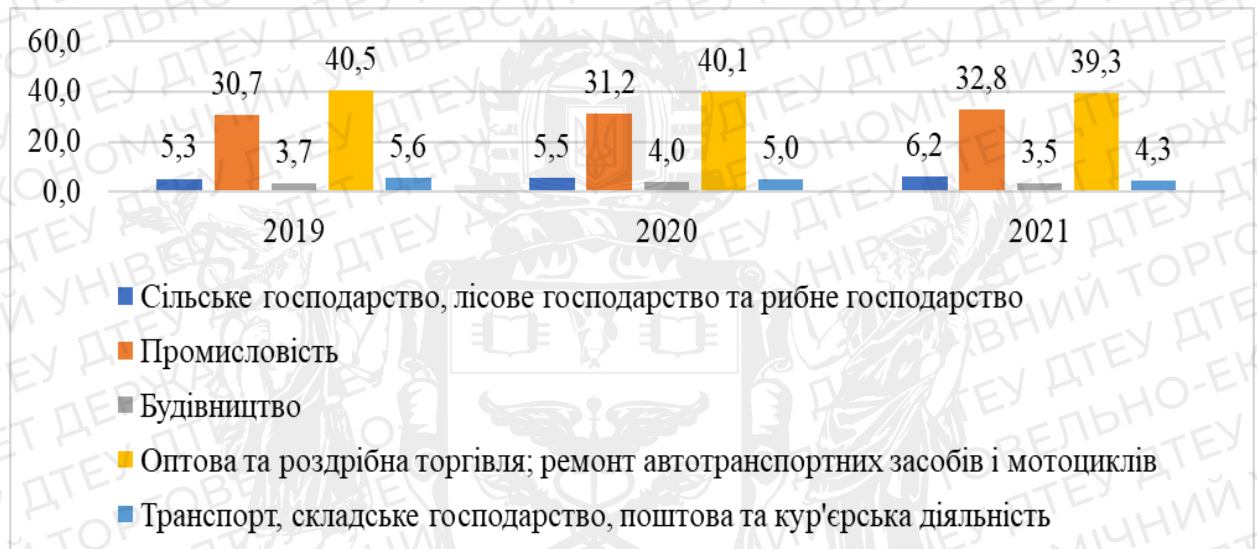

Рис. 2.1. Обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг) суб'єктів господарювання за видами економічної діяльності у 2019-2021 рр, у %*

*Джерело: побудовано за даними [35]

На сільськогосподарських підприємствах основним внутрішнім джерелом формування фінансових ресурсів є прибуток. Чим вищий рівень прибутку, тим вищий рівень самофінансування розвитку сільськогосподарських підприємства, підвищення конкурентної позиції підприємства на ринку, менша потреба в залученні коштів із зовнішніх джерел [36]. До складу доходів сільськогосподарських підприємств належать виручка від реалізації продукції, товарів, матеріалів і основних засобів, виконання робіт та надання послуг [9].

Отже, позитивні фінансові результати для сільськогосподарських підприємств є запорукою їх успішного функціонування. Саме вони є визначальною економічною категорією та головним вимірником

ефективності роботи підприємства. За даними Державної служби статистики України (рис. 2.2) фінансовий результат до оподаткування підприємств за видами економічної діяльності сільського, лісового та рибного господарства за період 2018-2021рр мав тенденцію до зростання більше ніж у 2 рази. Але у 2022 році порівняно з 2021роком прибуток підприємств скоротився майже вдвічі.

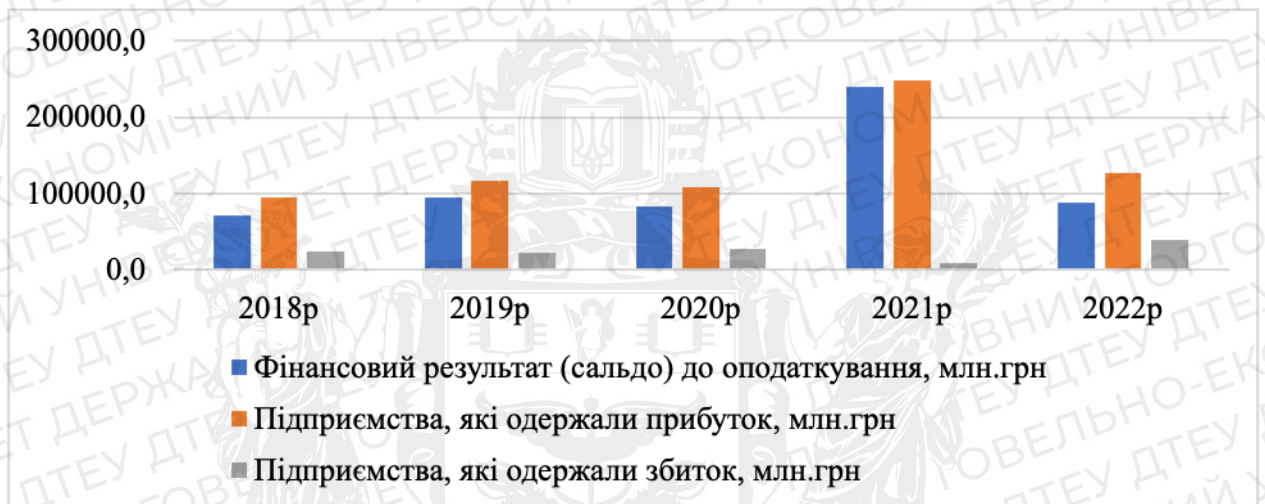

Рис 2.2. Фінансові результати діяльності сільськогосподарських підприємств України у 2018- 2022 рр*

*Джерело: побудовано за даними [37]

Важливим є зростання прибутку майже у 2,7 разів. Але агресія росії негативно вплинула на результати діяльності підприємств сільського, лісового та рибного господарства у 2022 році. Відповідно 56 % підприємств мали у січні-вересні мали збитки [37]. Загальна кількість суб'єктів господарювання агропромислового комплексу, які зазнали збитків внаслідок збройної агресії рф, становить 2653 од. (площі ріллі зменшилися на 1,9 млн га, багаторічних насаджень – на 9 тис. га). Крім того, територія близько 1 млн.га потребує обстеження на наявність вибухонебезпечних предметів [38].

Крім того, слід додати, що в агросекторі, який до війни генерував 15% ВВП та 40% експортної виручки, кожне четверте суттєво скоротило чи зупинило сільгоспвиробництво через війну. Відсоток тим вищий, чим ближче до зони бойових дій – у прифронтових областях він сягає 38%. Також

домогосподарства, зайняті у сфері АПК, найбільше постраждали від зниження доходів. Якщо в середньому по країні про скорочення доходів говорять 55% домогосподарств, то серед аграріїв таких 91% у Сумській області, 86% – у Донецькій та 75% – у Харківській [39].

Загальна сума втрат, завданих сільськогосподарській галузі внаслідок широкомасштабного російського вторгнення в Україну, станом на 15 вересня 2022 р. сягнула 6,6 млрд.дол. США[40]. При цьому непрямі втрати у сільському господарстві України через зменшення виробництва, блокаду портів і збільшення виробничих витрат оцінюються у 34,25 млрд дол. США (зокрема у рослинництві через зниження виробництва – 11,2 млрд.дол. США; у тваринництві – 348,7 млн.дол. США; втрати через скорочення виробництва озимих культур оцінено у 3 млрд дол. США; багаторічних культур – у 322 млн.дол. США; втрати внаслідок порушення логістики становлять 18,5 млрд.дол. США)[41].

На результати діяльності сільськогосподарських підприємств вплинув вихід окремих сільгоспвиробників з аграрного бізнесу або зміна спеціалізації через значні економічні втрати. Внаслідок бойових дій частина працівників сільгоспідприємств та фермерів була вимушена не тільки припинити економічну діяльність в аграрному секторі, а й залишити власні домівки. За даними Продовольчої та сільськогосподарської організації ООН (ФАО)[42], понад 150000 фермерів/працівників продовольчої системи безпосередньо постраждали від війни та/або були змушені мігрувати. Перспектива відновлення їх економічної діяльності на власних землях є невизначеною, що може призвести до їх виходу з аграрного бізнесу або зміни спеціалізації. У складному становищі опинилися дрібнотоварні виробники, які вирощували сезонну продукцію, відігравали важливу роль у забезпеченні зайнятості й доходів сільського населення.

Втрата частини об'єктів інфраструктури зберігання та первинної переробки сільськогосподарської продукції, ускладнення збуту продукції на зовнішні ринки. Ворог цілеспрямовано знищував зерносховища, продовольчі

склади, логістичну інфраструктуру, а також ускладнював експортні поставки української аграрної продукції, що знизило доходи агровиробників, а в умовах труднощів зберігання через брак електроенергії це може призвести до погіршення якості й навіть до втрати частини врожаю. Унаслідок широкомасштабної збройної агресії РФ на тривалий час заблоковано українські чорноморські порти – основний канал експортних поставок вітчизняної агропромислової продукції (до вторгнення РФ понад 90 % зернових та олійних культур експортувалося саме морським шляхом). Виявилися труднощі, пов'язані з інфраструктурою зберігання зерна. За оцінками, дефіцит складських потужностей (10–15 млн.т) [43] через знищення зерносховищ збільшився до 20 млн.т [44].

Що стосується очікувань 2023 року, то за попередніми даними структурних підрозділів обласних державних адміністрацій, очікувана посівна площа всіх категорій господарств на підконтрольній території України під урожай 2023 р. мала скласти 21,8 млн га, що на 6,8 млн га менше від показника 2021 р. (28,6 млн.га). Крім того, на значній частині сільськогосподарських земель стало неможливим проведення сільськогосподарської діяльності, оскільки вони або окуповані, або перебувають під постійними обстрілами, або заміновані (у 2022р. порівняно з 2021 р. загальна посівна площа скоротилася на 20 %) [45].

Зважаючи не те, що досліджуване підприємство знаходиться у Черкаській області, розглянемо також основні показники діяльності сільськогосподарських підприємств по області (Додаток В).

Данні таблиці додатку вказують на те, що кількість сільськогосподарських підприємств в Черкаській обл. за період 2017-2020рр зменшилася на 6 одиниць. Скоротилася і чисельність працівників, так за період 2017-2020рр, їх кількість зменшилася на 4898 осіб. Щодо витрат на персонал, то вони зросли на 1115,8 млн.грн, що пов'язане з інфляційними процесами в економіці країни та зростання мінімальної заробітної плати.

Позитивним є те, що не дивлячись на зменшення кількості підприємств обсяги реалізації продукції зростають. Що стосується фінансових результатів діяльності сільськогосподарських підприємств, то найкращі показники спостерігаються у 2018 році, далі можемо спостерігати погіршення результатів. У 2020 р загальний фінансовий результат знизився на 4%, але зросла сума прибутку, що отримали підприємства більше ніж на 3 %.

За даними Державної служби статистики України та Головного управління статистики в Черкаській обл. у 2020-2022 рр. фінансовий результат до оподаткування на сільськогосподарських підприємствах України та Черкаської області має позитивне значення.

За останні три роки цей показник в сільськогосподарських підприємств по Україні зріс на 6%, а в сільськогосподарських підприємствах Черкаської обл. - майже у два рази.

Частка підприємств, що мали прибуток та збиток наведена на рис. 2.3.

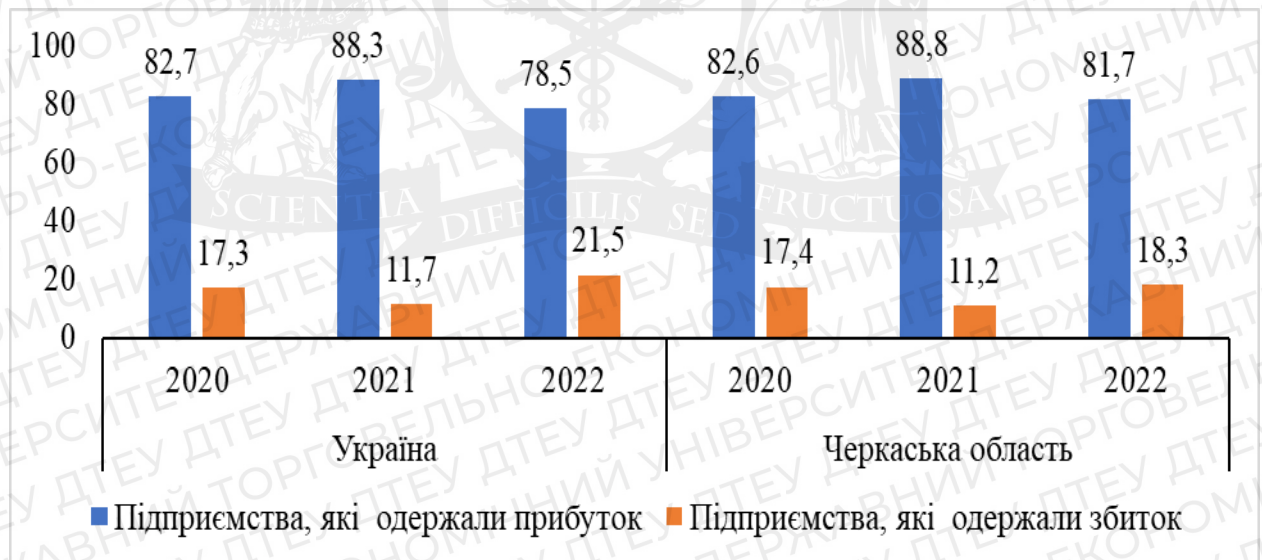

Рис. 2.3. Частка підприємств, що одержали прибуток за період 2020-2022р, %

*Джерело: побудовано за даними [46, 47]

Дані рис 2.3. вказують на те, що за період 2020-2022рр. спостерігаємо зростання частки підприємств, які отримали збиток, на цей результат вплинули політичні фактори, по-перше військова агресія з боку росії, по-друге, проблеми з реалізацією готової продукції, по-третє, логістичні ризики.

Виходячи з специфіки діяльності досліджуваного підприємства, розглянемо також основні показники діяльності рослинництва по області (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

**Основні показники виробництва продукції рослинництва
Черкаської обл. за 2020-2022рр.***

Показники	2020	2021	2022	Абсолютний приріст, 2022 до 2020
Посівна площа, тис.га				
Зернові та зернобобові	703,3	709,1	650,1	-53,2
Буряк цукровий	9,7	9,6	9,8	0,1
Соняшник	231,9	257,5	245,9	14
Обсяг виробництва (валовий збір) культур сільськогосподарських, тис.ц				
Зернові та зернобобові	26923,7	51503,1	36591,2	9667,5
Буряк цукровий	3378,1	4850,4	4553,2	1175,1
Соняшник	5685,9	8108,8	6575,6	889,7
Урожайність культур сільськогосподарських, ц з 1 га площі зібраної				
Зернові та зернобобові	38,5	72,7	56,5	18
Буряк цукровий	349	507	463	114
Соняшник	24,5	31,5	26,7	2,2

*Джерело: побудовано за даними [46]

Дані табл.2.1 вказують на те, що за період 2020-2022 рр в області скоротилися посівні площі під зернові та зернобобові, але зросли під буряк та соняшник. Не дивлячись на зменшення посівних площ, зростає обсяг виробництва сільськогосподарських культур, так за вказаний період, зріс обсяг виробництва зернових та зернобобових на 9667, 5 тис.ц, буряк цукровий – на 1175,1 тис.ц, соняшник – 889,7 тис.ц.

Зростання обсягу виробництва відбулося за рахунок зростання урожайності сільськогосподарських культур, так, урожайність зернових та зернобобових зросла на 47%, цукрового буряку – на 32,7%, соняшнику – 9%.

Підприємство ТОВ «БЕРЕЗИНО» зареєстрована 03.11.2004р із розміром статутного капіталу 50000 гривень, кінцевим бенефіціаром

власником та засновником є Мельник Іван Станіславович, керівником підприємства є Піддубний Олександр Вікторович. Основний вид діяльності вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур у відкритому ґрунті.

Юридична адреса підприємства: Україна Черкаська обл., Уманський р-н, село Червоний Кут, вул. Василя Гриценка.

Головна мета, з якою було створено товариство – це одержання прибутку за рахунок досягнення максимального задоволення потреб працівників та партнерів товарами та послугами. Цілями діяльності підприємства є здійснення виробничої і комерційної сільськогосподарської діяльності, що забезпечує досягнення високих економічних результатів. Тому розглянемо динаміку основних показників результатів діяльності впродовж останніх трьох років (табл. 2.2.).

Таблиця 2.2

**Динаміка фінансових результатів діяльності ТОВ «Березино»
за 2020-2022рр., тис.грн.**

Показники	2020	2021	2022	Абсолютний приріст		Темп росту, %	
				2021 до 2020	2022 до 2021	2021 до 2020	2022 до 2021
Валовий прибуток	8671	34065	28665	25394	-5400	392,86	84,15
Фінансовий результат від операційної діяльності	7637	22534	21308	14897	-1226	295,06	94,56
Фінансовий результат до оподаткування	6235	21905	19013	15670	-2892	351,32	86,80
Чистий фінансовий результат	6235	21905	19013	15670	-2892	351,32	86,80

За даними табл. 2.2 можемо констатувати, що валовий прибуток за останній рік зменшився на 5400 тис.грн, Прибуток від операційної діяльності за останній рік зменшився на майже 26% (5,4 млн.грн.), що є негативним явищем та свідчить про зниження ефективності управління господарською

діяльністю підприємства загалом, але позитивним є те що, підприємства має чистий фінансовий результат (прибуток). У 2022 році цей показник зменшився на 13,2%, що пов'язано, перш за все, із зовнішніми факторами, які мають вплив на діяльність підприємства.

Наочно динаміка фінансових результатів діяльності ТОВ «Березино» за 2020-2022рр. представлена на рис. 2.4.

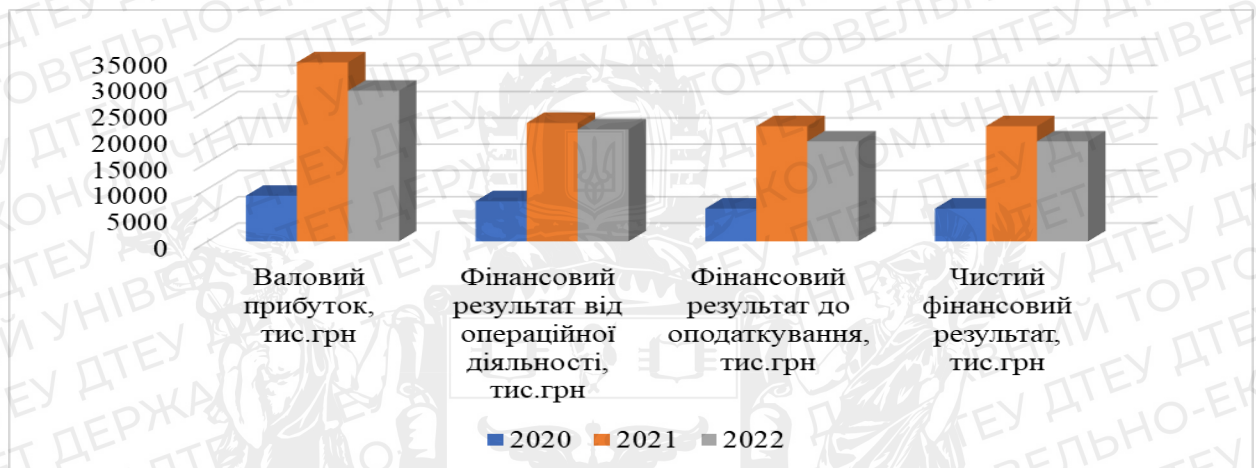

Рис 2.4. Фінансові результати діяльності ТОВ «Березино» за 2020-2022 рр, тис.грн.

ТОВ «Березино» протягом досліджуваного періоду отримувало прибуток як від операційної діяльності, так і за результатами діяльності вцілому. Однак з рис. бачимо, що валовий прибуток підприємства в продовж останніх двох років був значно більшим, ніж його величина до оподаткування.

Причиною такого явища є формування негативних фінансових результатів у вигляді збитків по іншій операційній діяльності (табл. 2.3).

Таблиця 2.3

Динаміка фінансових результатів ТОВ «Березино» за джерелами формування та складовими елементами за 2020-2022 рр, тис.грн

Показники	2020	2021	2022	Абсолютний приріст	Темп росту, %
1	2	3	4	5	6
Прибуток від реалізації продукції	8671	34065	28665	-5400	84,15

Продовження табл. 2.3

1	2	3	4	5	6
Прибуток від іншої операційної діяльності	4038	-4987	692	5679	-13,88
Прибуток від операційної діяльності (загальний)	7637	22534	21308	-1226	94,56
Прибуток від фінансової діяльності	-961	-587	-1564	-603	62,75
Прибуток від іншої діяльності	-441	-43	-731	-290	65,76
Прибуток від звичайної діяльності до оподаткування	6235	21905	19013	-2892	86,80
Чистий прибуток	6235	21905	19013	-2892	86,80

Причиною такого явища є формування негативних фінансових результатів у вигляді збитків від фінансової та іншої діяльності. Отже, на підприємстві ТОВ «Березино» головним джерелом формування прибутку до оподаткування є основна діяльність підприємства, з метою здійснення якої воно створене. Характер цієї діяльності визначається специфікою галузевої приналежності підприємства. Її основу складає виробничо-комерційна діяльність підприємства, яка доповнюється фінансовою і інвестиційною діяльністю.

2.2. Аналіз факторів, що обумовили динаміку фінансових результатів ТОВ «Березино»

На діяльність підприємств впливають різні фактори, які пов'язані в тому числі з галузевими особливостями діяльності економічних суб'єктів. Складне економічне становище аграрних підприємств в Україні викликане зовнішніми та внутрішніми чинниками (Додаток Г).

Зовнішні чинники можуть мати безпосередньо прямий або опосередкований вплив на фінансово-господарські результати підприємств.

Внутрішні чинники без посередньо впливають на фінансово-господарську діяльність підприємств.

За даними дослідження державної служби статистики України, найбільш вагомими зовнішніми чинниками, що стримують ділову активність сільськогосподарських підприємств, визначено погодні умови, фінансові обмеження та інші фактори (рис 2.5).

Фактори, що стримують сільськогосподарську діяльність

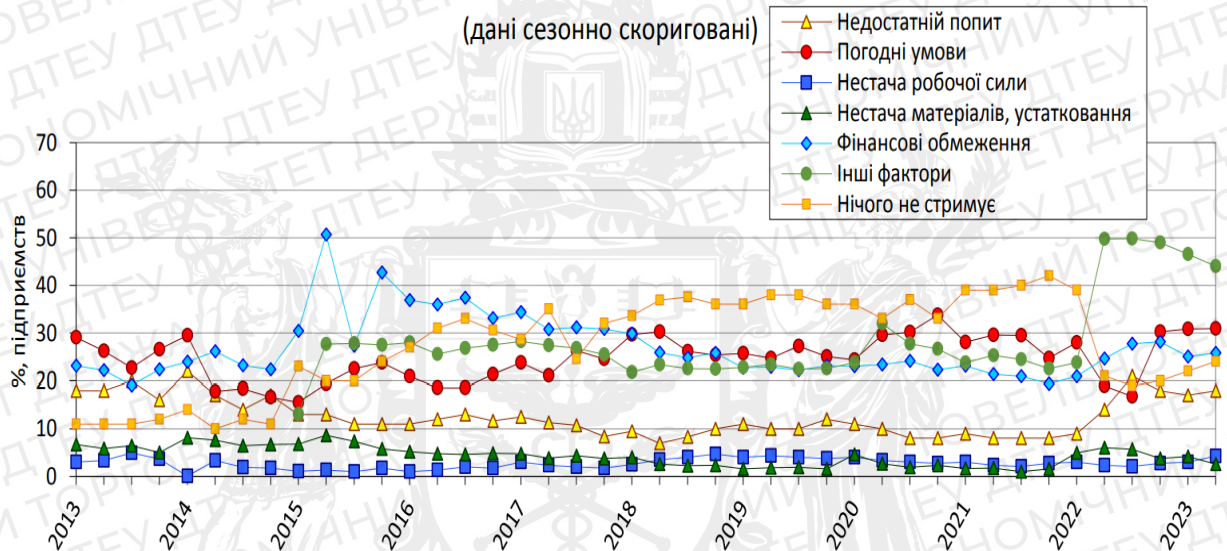

Рис. 2.5. Фактори, що стримують ділову активність сільськогосподарських підприємств *

*Джерело: побудовано за даними [49]

В свою чергу від рівня ділової активності буде залежати успішність діяльності підприємства на ринку та його можливість генерувати позитивні фінансові результати діяльності у вигляді прибутку.

На величину прибутку підприємства від реалізації продукції впливають зміна обсягу реалізації, зміна структури реалізації, зміна відпускних цін реалізації продукції, зміна цін на сировину, матеріали, інші ресурси. Обсяг реалізації продукції може справляти позитивний і негативний вплив на прибуток. При збільшенні обсягів реалізації рентабельної продукції прибуток пропорційно зростає. Якщо продукція нерентабельна (збиткова), то із збільшенням обсягу реалізації відбувається зменшення прибутку від

реалізації рентабельної продукції [52]. Факторний аналіз прибутку також виступає інструментом за допомогою якого можливе прийняття управлінських рішень. Підприємство, в свою чергу, враховує дані аналізу і може коригувати стратегію своєї діяльності, залучати позиковий капітал, який є необхідним в сучасних ринкових умовах для ефективної діяльності організації. Факторний аналіз прибутку здійснюється на основі методу ланцюгових підстановок [51]. Це є технічним способом аналізу, що застосовується для визначення впливу різних факторів на об'єкт дослідження.

У табл. 2.4 наведено методику аналізу впливу факторів на формування чистого фінансового результату підприємства.

Таблиця 2.4

Розрахунок впливу факторів на формування чистого фінансового результату підприємства*

Фактор	Модель оцінки впливу фактора на зміну чистого фінансового результату
Чистий дохід від реалізації продукції: - загальна зміна	$\Delta \text{ЧД заг} = \text{ЧД 1} - \text{ЧД 0}$
- за рахунок зміни ціни	$\Delta \text{ЧД ц} = \text{ЧД 1} - (\text{ЧД 1} / I_{\text{ц}})$ $I_{\text{ц}}$ - індекс середньої ціни реалізації
за рахунок зміни обсягу реалізації	$\Delta \text{ЧД о рп} = (\text{ЧД 1} / I_{\text{ц}}) - \text{ЧД 0}$
Собівартість реалізованої продукції: - загальна зміна	$\Delta \text{СРП заг} = \text{СРП 1} - \text{СРП 0}$
за рахунок зміни ціни	$\Delta \text{СРП ц} = \text{СРП 1} - (\text{СРП 1} / I_{\text{ц}})$
за рахунок зміни обсягу реалізації	$\Delta \text{СРП о рп} = (\text{СРП 1} / I_{\text{ц}}) - \text{СРП 0}$
Зміна інших операційних доходів	$\Delta \text{ЧФР ДІОД} = \text{ІОД 1} - \text{ІОД 0}$
Зміна адміністративних витрат, витрат на збут і інші операційні витрати	$\Delta \text{ЧФР ВІОД} = [(AB1 + B31 + IOB1) - [(AB0 + B30 + IOB0)]]$
Зміна розміру доходів від інвестиційної та фінансової діяльності	$\Delta \text{ЧФР ДІФД} = [(ДУК1 + ІФД1 + ІД1) - [(ДУК0 + ІФД0 + ІД0)]]$
Зміна витрат від інвестиційної та фінансової діяльності	$\Delta \text{ЧФР ВІФД} = [(ВУК1 + ФВ1 + ІВ1) - [(ВУК0 + ФВ0 + ІВ0)]]$
Зміна розміру сплаченого податку на прибуток	$\Delta \text{ЧФР ПП} = -(\text{ПП1} - \text{ПП0})$ ПП1, ПП0 - суми сплаченого податку на прибуток

*Джерело: сформовано на основі [28]

Вплив факторних показників на чистий фінансовий результат (прибуток чи збиток) підприємства можна зобразити у вигляді адитивної моделі [53]:

$$\text{ЧФР} = \text{ЧД} - \text{СРП} + \text{ІОД} - \text{АВ} - \text{ВЗ} - \text{ІОВ} + \text{ДУК} + \text{ІФД} + \text{ІД} - \text{ФВ} - \text{ВУК} - \text{ІВ} - \text{ПП}, \quad (2.1)$$

де : ЧФР – чистий фінансовий результат; ІОД – інші операційні доходи; ЧД – чистий дохід; СРП – собівартість реалізованої продукції; АВ – адміністративні витрати; ВЗ – витрати на збут; ІОВ – інші операційні витрати; ДУК – дохід від участі в капіталі; ІФД – інші фінансові доходи; ІД – інші доходи; ФВ – фінансові витрати; ВУК – витрати від участі в капіталі; ІВ – інші витрати; ПП – податок на прибуток.

Адапуємо методику факторного аналізу під аналіз підприємства ТОВ «Березино». У цьому випадку вплив факторів на прибуток підприємства можна подати у такому вигляді [54, с. 38]:

$$\text{ЧП} = \text{ДР} + \text{ДІ} - \text{С} - \text{АВ} - \text{ВЗ} - \text{ІВ} \quad (2.2)$$

За допомогою даних Звіту про фінансові результати, виявити вплив всіх перелічених факторів на фінансовий результат підприємства неможливо, тому що нам невідомі такі показники, як питома вага реалізованої та виробленої продукції, обсяг випуску та реалізації, а також ціна та собівартість одиниці.

У той же час, знаючи середній індекс цін, можна визначити вплив змін цін, обсягу реалізованої та випущеної продукції на розмір чистого прибутку.

За даними Держкомстату України у 2022 р. порівняно з 2021 р. індекс цін становив 126,6 [55].

Здійснимо оцінку вплив факторів на чистий прибуток ТОВ «Березино» у 2021-2022 рр на основі даних, представлених в (табл. 2.5).

Таблиця 2.5

Вихідні дані для факторного аналізу чистого фінансового результату діяльності ТОВ «Березино» у 2021-2022 рр, тис. грн

Показники	2021	2022	Абсолютний приріст, тис.грн	Темп приросту, %
Чистий дохід від реалізації продукції, (ДР)	66213	68766	2553	3,86
Інші доходи (ІД)	928	1453	525	56,57
Собівартість продукції (С)	32148	40101	7953	24,74
Адміністративні витрати (АВ)	3637	4268	631	17,35
Витрати на збут (ВЗ)	2907	3781	874	30,07
Інші витрати (ІВ)	6544	3056	-3488	-53,30
Чистий фінансовий результат (прибуток) (ЧП)	21905	19013	-2892	-13,20

Спочатку визначимо вплив факторів на зміну доходу від реалізації.

З табл. 2.5 видно, що дохід від реалізації у 2022 р. був на 2553 тис. грн. більшим, ніж у 2021-му, або на 103,86%. Це збільшення є наслідком впливу двох факторів: ціни реалізації та обсягу реалізованої продукції. Розрахувати величину впливу кожного з них можна у такий спосіб (табл.2.7):

$$\Delta ДР_{ц} = ДР_{2022} - ДР_{2021} : 1,266 = 68766 - 66213 : 1,266 = 14448,46 \text{ тис. грн}$$

$$\Delta ДР_{о} = ДР_{2022} : 1,091 - ДР_{2021} = 68766 : 1,266 - 66213 = -11895,5 \text{ тис. грн}$$

Таким чином зростання цін сприяло збільшенню виручки від реалізації на 30606 тис. грн, а зменшення обсягу випуску – на 11895,5 тис. грн

Прослідкуємо вплив факторів на зміну собівартості реалізованої продукції. З табл. 2.5 видно, що собівартість у 2022 р. становила 40101 тис. грн, а у 2021р. 32148 тис. грн, що на 7953 тис. грн або 24,74% більше.

$$\Delta С_{ц} = С_{2022} - С_{2021} : 1,266 = 40101 - 32148 : 1,266 = 8425,64 \text{ тис. грн}$$

$$\Delta С_{о} = С_{2022} - С_{2021} - \Delta С_{ц} = 40101 - 32148 - 8425,64 = -471,64 \text{ тис. грн}$$

Таким чином, за рахунок зміни ціни собівартість виросла на 8425,64 тис. грн, а за рахунок зміни обсягу випуску зменшилася – на 471,64 тис. грн.

Як показують розрахунки, ціна реалізації впливає на чистий прибуток у складі двох факторів – собівартості та доходу від реалізації. При цьому вплив

у складі собівартості зменшує прибуток, а у складі доходу від реалізації – збільшує. З огляду на це загальний вплив ціни реалізації на чистий прибуток можна розрахувати у такий спосіб:

$$\Delta\text{ЧП}_{\text{Ц}} = \Delta\text{ДР}_{\text{Ц}} - \Delta\text{С}_{\text{Ц}} = 14448,46 - 8425,64 = 6022,82 \text{ тис. грн}$$

За рахунок збільшення ціни чистий прибуток підприємства виріс на 6022,82 тис. грн.

Визначаючи вплив на прибуток адміністративних витрат, на збут та інших витрат, треба пам'ятати, що це фактори зворотного впливу, тобто у формули треба підставляти знак мінус:

$$\Delta\text{ЧП}_{\text{В}} = (\text{АВ}_{2022} + \text{ВЗ}_{2022} + \text{ІВ}_{2022}) - (\text{АВ}_{2021} + \text{ВЗ}_{2021} + \text{ІВ}_{2021}) \quad (2.3)$$

$$= (3637 + 2907 + 654) - (4268 + 3781 + 3056) = -1983 \text{ тис. грн}$$

Отже, зменшення цих витрат у 2022 р., порівняно з 2021р, позитивно вплинуло прибутку на суму 1983 тис. грн.

Обчислити вплив величини інших доходів на зміну чистого прибутку можна за такою формулою:

$$\Delta\text{ЧП}_{\text{І}} = \text{ДІ}_{2022} - \text{ДІ}_{2021} = 1453 - 928 = 525 \text{ тис. грн}$$

Як бачимо, за рахунок збільшення суми інших доходів чистий прибуток збільшився на 525 тис. грн.

Отримані дані узагальнено в табл. 2.6.

Таблиця 2.6

**Результати впливу факторів на обсяги чистого прибутку
ТОВ «Березино» у 2021-2022 рр, тис.грн**

№ з/п	Показник	Напрямок та сума, тис.грн
1	Зміна ціни	6022,82
2	Обсяг реалізації	-11895,5
3	Обсяг випуску продукції	-471,64
4	Адміністративні витрати, витрати на збут, інші витрати	-1983
5	Інші доходи	525
6	Усього	-2892

Як бачимо, зменшення прибутку ТОВ «Березино» пов'язане, перш за все, зі зменшення обсягу реалізації та обсягу випуску продукції, на що

вплинула військова агресія з боку росії, в результаті якої частку урожаю не вдалося реалізувати.

На скорочення обсягів випуску вплинуло також неможливість задіяти всі матеріально-технічні ресурси, так як для здійснення посівних робіт на весні підприємство не могло забезпечити себе в необхідних паливно-мастильних матеріалах.

За період 2020-2022 рр чистий дохід від реалізації продукції ТОВ «Березино» зріс на 68%. Позитивним є той факт, що собівартість продукції зростала меншими темпами ніж чистий дохід від реалізації продукції, що і вплинуло на зростання валового прибутку більше у два рази (Додаток Д).

З даних таблиці додатку можна побачити, що основною складовою доходів підприємства є чистий дохід від реалізації продукції. Крім нього підприємство отримує доходи від іншої операційної діяльності.

Впродовж 2020-2022 рр. доходи підприємства зросли більше ніж на 55%. Зокрема, чистий дохід від реалізації зріс на 68%, щодо інших операційних доходів, то за цей період вони скоротилися на 65,4%, але позитивним є те, що у 2022 році спостерігається зростання цих доходів на 57%.

У структурі доходів підприємства (рис.2.6) більше 90% становить чистий дохід від реалізації продукції і його частка з року в рік зростає

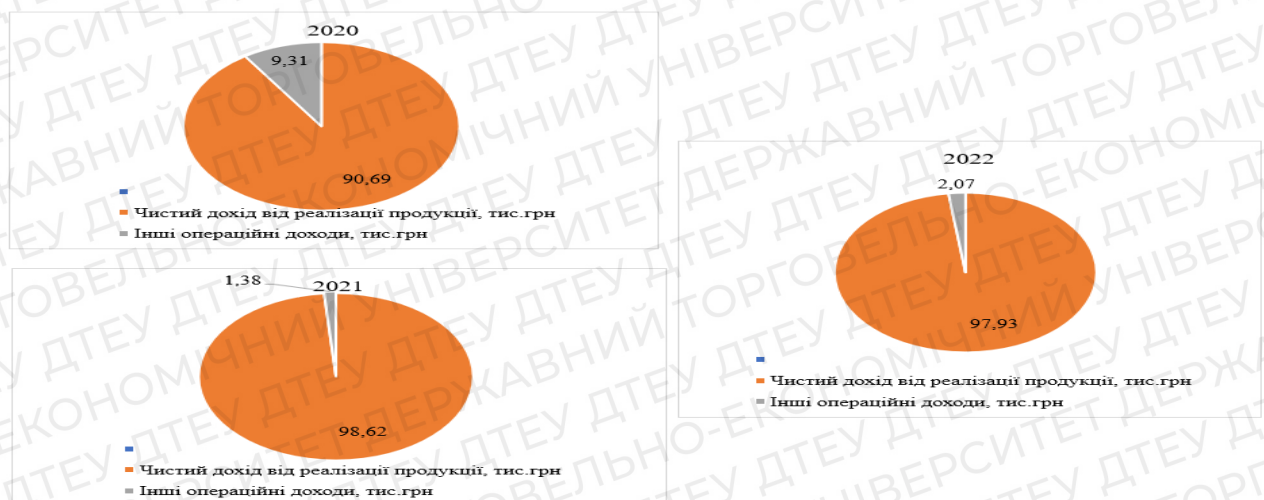

Рис. 2.6. Динаміка структури доходів ТОВ «Березино» у 2020-2022 рр., %

Щодо витрат підприємства, то найбільше впродовж останніх трьох років зросли інші витрати, фінансові витрати та витрати на збут (рис.2.7).

Рис. 2.7. Динаміка структури витрат ТОВ «Березино» у 2020-2022 рр., %

Близько 80% загального обсягу витрат ТОВ «Березино» у 2020-2022 рр. становила собівартість реалізованої продукції.. Адміністративні витрати склали 8%, їх частка збільшувалася за весь період, витрати на збут становлять 7,4%, їх частка також має тенденцію до збільшення. Частка інших операційних витрат за останній рік скоротилася з 13% до 1,5%.

Наступним етапом розглянемо операційні витрати (табл. 2.7).

Таблиця 2.7

Динаміка обсягів та структури операційних витрат ТОВ «Березино» у 2020-2022рр.

Показники	Сума, тис.грн			Структура, %			Зміни в структурі, в.п.	
	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2021 до 2020	2021 до 2020
Матеріальні витрати	17053	19646	30015	50,47	37,32	48,75	-13,15	11,43
Витрати на оплату праці	4135	5367	5730	12,24	10,20	9,31	-2,04	-0,89
Відрахування на соціальні заходи	899	1160	1205	2,66	2,20	1,96	-0,46	-0,25
Амортизація	2060	2556	2946	6,10	4,86	4,78	-1,24	-0,07
Інші операційні витрати	9642	23910	21676	28,54	45,42	35,20	16,89	-10,22
Разом	33789	52639	61572	100,00	100,00	100,00	x	x

У звітному періоді операційні витрати ТОВ «Березино» зросли порівняно з 2021 роком на 17% (8,9 млн.грн.). В структурі витрат та найбільшу частку займають матеріальні витрати більше 48%, та 35% інші операційні витрати. Найбільшу питому вагу у структурі операційних витрат займають матеріальні витрати, що свідчить про високу матеріаломісткість операційної діяльності.

Серед внутрішніх факторів, що мають вплив на формування фінансових результатів підприємств важливе місце належить також продуктивності праці. Здійснимо оцінку впливу зміни чисельності працівників на зміну обсягів чистого доходу від реалізації в ТОВ «Березино» (табл. 2.8).

Таблиця 2.8

Оцінка впливу зміни чисельності працівників на чистий дохід від реалізації продукції ТОВ «Березино»

Показники	2021	2022	Абсолютний приріст
Чистий дохід від реалізації продукції, тис.грн	66213	68766	2553
Середньооблікова чисельність, осіб	31	29	-2
Продуктивність праці, тис.грн	2135,9	2371	235,3
Зміна чистого доходу від реалізації за рахунок змін			
середньооблікової чисельності працівників	x	x	-4271,81
продуктивності праці	x	x	6824,81

Як бачимо з табл. 2.10, на підприємстві покращується ефективність використання трудових ресурсів, про що свідчить зростання їх продуктивності праці на 235,3 тис. грн. Така зміна позитивно вплинула на зміну обсягів чистого доходу від реалізації продукції (він збільшився на 6824,81 тис. грн.). Однак, в наслідок зменшення чисельності працівників на 2 особи, чистий дохід від реалізації зменшився на 4271,81 тис. грн.

Окрім величини доходу від реалізації та чистої рентабельності діяльності підприємства на величину чистого прибутку підприємства

впливають також середні залишки активів, середні залишки власного капіталу, оборотність активів, мультиплікатор капіталу. Методику кількісної оцінки впливу чинників на зміну чистого прибутку підприємства наведено у Додатку Е.

Результати розрахунку впливу чинників на зміну чистого прибутку ТОВ «Березино» наведено у табл. 2.9.

Таблиця 2.9

Оцінка впливу чинників на зміну чистого прибутку підприємства на основі факторної моделі : $\Pi = K \cdot d_A \cdot M_K \cdot R_{\text{чиста}}$

Показник	2020 р.	2021 р.	2022 р.	Абсолютний приріс	Зміна чистого прибутку в наслідок впливу чинників
Чистий прибуток, тис.грн.	6235	21905	19013	12778	-
Доход від реалізації продукції, тис.грн	40877	66213	68766	27889	-
Середні залишки активів, тис.грн	52996	67867	90316,5	37320,5	-
Середні залишки власного капіталу, тис.грн.	46454	65032	79331	32877	10370,25
Оборотність активів, оборотів за рік.	0,771	0,976	0,761	-0,0099	-248,56
Мультиплікатор капіталу, у вигляді десяткового дробу	1,141	1,044	1,138	-0,0024	-39,258
Чиста рентабельність, у вигляді десяткового дробу.	0,15	0,33	0,28	0,12396	8524,07

Згідно факторної моделі:

$$\Pi_{2020} = K \cdot d_A \cdot M_K \cdot R_{\text{чиста}} = 46454 * 0,771 * 1,141 * 0,15 = 6235 \text{ тис.грн}$$

$$\Pi_{2021} = K \cdot d_A \cdot M_K \cdot R_{\text{чиста}} = 65032 * 0,976 * 1,044 * 0,33 = 21905 \text{ тис.грн}$$

$$\Pi_{2022} = K \cdot d_A \cdot M_K \cdot R_{\text{чиста}} = 79331 * 0,761 * 1,138 * 0,28 = 12778 \text{ тис.грн}$$

Перевірка відповідності побудованої моделі результативному показнику, який вона характеризує:

$$\Pi_{2020} = 46454 * (40877/52996) * (52996/46454) * (6235/40877) = 6235 \text{ тис.грн}$$

$$\Pi_{2021} = 65032 * (66213/67867) * (67867/65032) * (66213/21905) = 21905 \text{ тис.грн}$$

$$\Pi_{2022} = 79331 * (68766/90316,5) * (90316,5/79331) * (19013/68766) = 12778 \text{ тис.}$$

грн

Як бачимо приріст чистого прибутку у ТОВ «Березино» у звітному році є наслідком підвищення чистої рентабельності фінансово-господарської діяльності, яке забезпечило збільшення чистого прибутку на 12778 тис.грн.

Вплив чинників, що характеризують обсяг і структуру економічного потенціалу підприємства, також заслуговує на позитивну оцінку, на тій підставі, що ці чинники забезпечили приріст чистого прибутку на $(10370,25 - 248,56 - 39,26 + 8524,07 = 18606,5)$ 18606,5 тис.грн.

Отже, можна стверджувати, що реалізовані у 2022 році резерви збільшення чистого прибутку, перш за все відбулися за рахунок накопиченого економічного потенціалу у попередні роки та зростання ефективності фінансово-господарської діяльності досліджуваного підприємства.

Для збільшення позитивних фінансових результатів у підприємства необхідним є запровадження комплексу заходів для збільшення виручки від реалізації у поєднанні зі зниженням собівартості. Іншими словами, необхідно знайти ідеальну величину витрат, яка забезпечить оптимальний рівень виручки і максимально можливий ступінь прибутковості досліджуваного підприємств.

2.3. Оцінка ефективності управління фінансовими результатами аграрного підприємства ТОВ «Березино»

Ефективне управління фінансовими результатами передбачає такий варіант прийняття рішень щодо генерування доходів та оптимізації витрат, який забезпечує підвищення рівня ефективності підприємства в цілому.

Аналіз динаміки та структури фінансових результатів не дає можливості наочно побачити ефективність діяльності підприємства. Ефективність – це відношення отриманого результату (прибутку) до понесених витрат або загального обсягу діяльності. У фінансово-

економічному аналізі існує для цього загальноживаний термін – рентабельність.

Узагальнюючими показниками ефективності діяльності підприємства та використання його ресурсного потенціалу є показники рентабельності. Саме ці показники у підсумку дозволяють оцінити і ефективності управління фінансовими результатами. На основі Звіту про фінансові результати можна порахувати низку показників рентабельності: рентабельність продукції за валовим прибутком; рентабельність продукції за операційним прибутком; рентабельність операційної діяльності; чиста рентабельність продажу; рентабельність активів; рентабельність оборотних активів; рентабельність власного капіталу; рентабельність позикового капіталу [31].

Методику розрахунку зазначених показників представлено у додатку Ж. Усі показники рентабельності можна поділити на такі групи:

- 1) показники рентабельності щодо реалізації продукції;
- 2) показники рентабельності щодо активів;
- 3) показники рентабельності щодо власного капіталу і зобов'язань;

Розрахунок першої групи показників рентабельності для ТОВ «Березино» представимо у табл. 2.10.

Таблиця 2.10

**Показники рентабельності щодо реалізації продукції ТОВ «Березино»
у 2020-2022 рр, %**

Показник	Роки			Абсолютний приріс	
	2020	2021	2022	2021\ 2020	2022\ 2021
Рентабельність за валовим прибутком	21,21	51,45	41,68	30,24	-9,77
Рентабельність за операційним прибутком	23,71	70,09	53,14	46,38	-16,95
Рентабельність за чистим прибутком	15,25	33,08	27,65	17,83	-5,43

Отже, на основі отриманих даних щодо рентабельності реалізації продукції, можемо зробити висновок:

1) рентабельність за валовим прибутком (маржинальним доходом) показує, скільки гривень валового прибутку ТОВ «Березино» припадає на 1 грн. чистої виручки. На підприємстві даний показник у 2022 році має тенденцію до зниження. Так, у 2022 році значення показника зменшилося на 9,77 %, але у 2021 році цей показник показав зростання на 30,24 %. Зниження даного показника є негативною ознакою, оскільки чим вищий цей показник, тим краще для підприємства;

2) рентабельність за операційним прибутком показує, скільки гривень операційного прибутку припадає на 1 грн. чистого доходу. В ТОВ «Березино» у 2021 році значення показника зросло на 46,38, але в 2021 році бачимо зниження показника на 16,95 %. Зниження показника також характеризує негативну тенденцію розвитку ТОВ «Березино»;

3) рентабельність за чистим прибутком показує частку чистого прибутку в обсязі продажів. Значення даного показника характеризує ефективність діяльності ТОВ «Березино». Так, у 2021 році показник зріс на 116,92%, але у 2022 році показник зменшується на 5,43 %. Позитивним є те, що підприємство є прибутковим, рентабельність на ТОВ «Березино» значно перевищує середньогалузеві показники, так у 2021 році рентабельність по галузі становила 6,9%, а у 2022 році цей показник був мінусовим та склав - 5,2% (рис 2.8.).

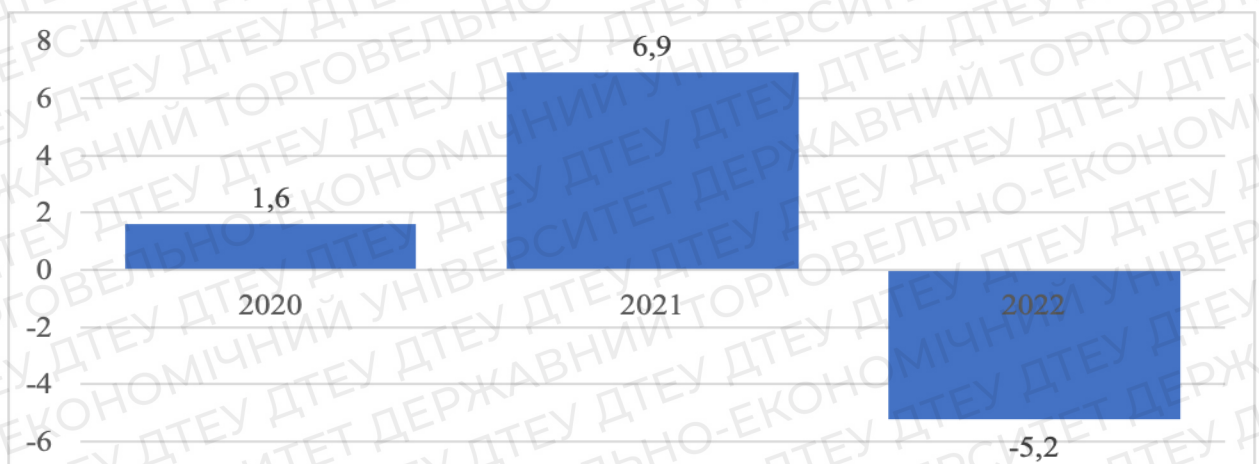

Рис. 2.8. Рівень рентабельності (збитковості) всієї діяльності підприємств (сільське, лісове та рибне господарство) за 2020-2022рр, %*

*Джерело: побудовано за даними [61]

Рентабельності щодо активів характеризує – рівень прибутку, що створюється всіма активами підприємства, які перебувають у його використанні згідно з балансом. Проведемо аналіз рентабельності активів у табл. 2.11.

Таблиця 2.11

Показники рентабельності активів в ТОВ «Березино» у 2020-2022 рр, %

Показник	Роки			Абсолютний приріс	
	2020	2021	2022	2021\2020	2022\2021
Рентабельність активів, %	11,6	26,8	19,2	15,2	-7,5
Рентабельність необоротних активів, %	29,9	75,6	57,5	45,7	-18,1
Рентабельність оборотних активів, %	18,9	41,4	28,9	22,6	-12,5

За даними табл. 2.11 можна зробити наступні висновки:

1) рентабельність активів на ТОВ «Березино» показує, скільки чистого прибутку припадає на 1 грн вкладених активів (інвестицій). Цей показник також називають рентабельністю інвестицій. У 20215 році значення показника зросло на 15,2 %. Зменшення рівня рентабельності активів свідчить про падаючий попит на продукцію підприємства й про перенагроювання активів. Вже у 2022 році показник зменшився на 7,5 %, що говорить про проведення не ефективної політики з управління активами на підприємстві;

2) рентабельність необоротних активів характеризує величину чистого прибутку, що припадає на кожну гривню необоротних активів. В ТОВ «Березино» даний показик зріс (більш ніж в 2 рази) у 2021 році та склав 75,6%. У 2022 році відбулося зменшення показника на 18,1 %;

3) рентабельність оборотних активів у 2021 році також мала тенденцію до зростання, але в 2022 році зменшилася на 30,2%.

Далі проведемо аналіз рентабельності капіталу в на ТОВ «Березино» у табл. 2.12.

Таблиця 2.12

**Показники рентабельності власного капіталу і зобов'язань у
ТОВ «Березино» за 2020-2022 рр., %**

Показник	Роки			Абсолютний приріс	
	2020	2021	2022	2021\2020	2022\2021
Рентабельність власного капіталу	13,42	33,68	23,97	20,26	-9,72
Рентабельність позикового капіталу	83,88	215,77	131,53	131,89	-84,24

На основі проведених розрахунків можемо констатувати наступне:

1) рентабельність власного капіталу характеризує ефективність використання власного капіталу. Показує, яка віддача (норма прибутку) на вкладений власний капітал. У 2020 році значення показника збільшився на 20,26%, але у 2021 році показник зменшився на 9,72 %. Максимізація цього показника для в ТОВ «Березино» – важливе завдання, яке необхідно виконати управлінцям підприємства.

2) рентабельність позикового капіталу характеризує його здатність генерувати необхідний прибуток в процесі його господарського використання і визначають ефективність формування капіталу підприємства. Значення показника також мало тенденцію до зростання у 2021 році, та зменшилася в 2022 році.

Зважаючи на те, що показники ділової активності віддзеркалюють ефективність використання фінансових ресурсів підприємства та впливають на фінансові результати розглянемо їх динаміку та проаналізуємо.

Визначаючи порівняльну динаміку абсолютних показників ділової активності, оцінюється відповідність їх оптимальному співвідношенню, що називають золотим правилом економіки, а саме [5]:

$$TRЧП > TRВ > TRA > 100\% \quad (2.4),$$

де TRЧП — темпи зростання чистого прибутку; TRВ — темпи зростання виручки від реалізації; TRA — темпи зростання середньої величини активів.

Перше співвідношення означає зростання рентабельності діяльності підприємства, друге означає прискорення оборотності активів.

На основі визначених динамічних змін показників, що проаналізовані в табл. 2.13, проводиться порівнянням темпів їх змін відносно до вимог "золотого правила економіки".

Таблиця 2.13

**Оцінка відповідності "золотому правилу" результатів діяльності
ТОВ «Березино», 2020-2022рр**

Показники	2020	2021	2022	Темп росту 2021 до 2020	Темп росту 2022 до 2021
Чистий фінансовий результат, тис.грн	6235	21905	19013	351,32	86,80
Чистий дохід від реалізації продукції, тис.грн	40877	66213	68766	161,98	103,86
Активи підприємства, тис.грн	53887	81848	98785	151,89	120,69
Виконання «золотого правила» 2021 р	ТРЧП > ТРВ > ТРА > 100%				
Виконання «золотого правила» 2022 р	ТРЧП < ТРВ < ТРА > 100%				

Порівняння показує, що у 2021 р. було забезпечено відповідність правилу, а у 2022. визначає незабезпечення відповідності правилу. Отже, можна зробити висновок, що у 2022 р. визначилось зменшення економічного потенціалу підприємства.

Ще одним важливим напрямом оцінки ефективності процесу управління фінансовими результатами є дослідження напрямів розподілу згенерованого прибутку підприємств (табл.2.14).

Таблиця 2.14

Динаміка розподілу чистого прибутку підприємства за напрямми використання ТОВ «Березино», тис.грн.

Найменування показника	2020р.	2021р.	2022р.	Абсолютне відхилення, тис.грн	Темп приросту %
1	2	3	4	5	6
Чистий прибуток	6235	21905	19013	-2892	86,80
Утому числі:					
1. Спрямований на споживання	3176	3176	3175	-1	99,97

Продовження табл. 2.14

1	2	3	4	5	6
з нього:					
на матеріальне стимулювання	2382	2382	2540	158	106,63
на інші цілі	794	794	635	-159	79,97
2. Нерозподілений прибуток	45228	61806	76106	14300	123,14

З табл. 2.14 видно, що обсяг нерозподіленого прибутку ТОВ «Березино», у досліджуваному періоді збільшився на 123,14%, а спрямованого на споживання залишився майже без змін. Треба зазначити, що підприємство не вкладає кошти у розвиток.

Отже, проаналізувавши ефективність ТОВ «Березино» можемо сказати, що у 2021 році всі показники рентабельності знизилися. З врахуванням поточної ситуації в Україні, ці зміни не варто розцінювати як сигнал суттєвого погіршення ефективності процесу управління фінансовими результатами підприємства., але керівництву підприємства варто і в цих умовах шукати шляхи нарощення обсягів фінансових результатів своєї діяльності задля сталого розвитку на майбутнє. Порівняно з середньогалузевими та показник рентабельності реалізації за чистим прибутком ТОВ «Березино» у 2020-2022 рр, була вищою.

РОЗДІЛ 3

ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ ТОВ «БЕРЕЗИНО»

Ключовою ціллю управління фінансовими результатами ТОВ «Березино» є підвищення економічних вигод власників. З метою отримання зазначених цілей система управління фінансовими результатами вирішує завдання наступні:

1. Максимізація величини прибутку, що відповідає ресурсному потенціалу товариства та кон'юнктурі ринку.
2. Досягнення оптимальних пропорцій між прибутковістю роботи товариства та прийнятним ризику рівнем.
3. Підтримка високого рівня якості результатів фінансових товариства.
4. Забезпечення максимізації необхідного рівня прибутку на капітал вкладений для власників товариства.
5. Формування необхідної величини ресурсів фінансових використовуючи прибуток відповідно до завданнями розвитку фірми у майбутніх періодах.
6. Забезпечення безперервного зростання ринкової вартості товариства.
7. Підвищення ефективності участі персоналу у формуванні та розподілі фінансових результатів компанії.

Система управління фінансовими результатами ТОВ «Березино» включає також сукупність функцій і методів керування ними. Набір функцій системи управління фінансовими результатами товариства входять: аналіз фінансовий, прогнозування фінансове, ресурсів фінансових планування, фінансів регулювання оперативне, контроль за їх станом та облік фінансових ресурсів. Таким чином, система управління фінансовими результатами товариства є компонентом сукупної системи управління підприємством – складна схема, що дає можливість забезпечити дієвість роботи підприємства

за рахунок реалізації значного масиву функцій управління, основними з яких є планування, організація, мотивація та контроль.

Головною метою управління фінансовими результатами є забезпечення максимізації чистого прибутку. Прибуток – це підсумковий показник, результат фінансово-господарської діяльності підприємств як суб'єктів господарювання. Тому прибуток відображає її результати і знаходиться під впливом багатьох чинників. Основними чинниками, які можуть вплинути на формування прибутку ТОВ «Березино» у 2023 р. є:

1. зміна обсягів реалізації продукції (зростання обсягів реалізації приведе до ще більшого зростання прибутку за рахунок зниження частки постійних витрат на одиницю продукції);
2. зростання цін (в період високих темпів інфляції зростання прибутку може бути пов'язано з ціновим чинником);
3. зниження собівартості (зниження витрат без негативного впливу на якість продукції, досягається за рахунок більшої керованості і контролю в області витрат).

Визначимо показники можливих фінансових результатів діяльності ТОВ «Березино» у 2023 р. Зважаючи на те, що на підприємство мають вплив економічні та політичні чинники, врахуємо вплив на розмір чистого доходу розміру ВВП та рівня інфляції (табл. 3.1).

Таблиця 3.1.

Планування доходів ТОВ «Березино» у 2023р

Показник	2020	2021	2022	Середній індекс росту
Дохід від реалізації, тис.грн	40877	66213	68766	1,30
ВВП, млн.грн	4194102	5459574	5191028	1,11
Коефіцієнт еластичності за ВВП				2,7
Очікуваний індекс росту ВВП у 2023 р.				1,05
Очікуваний індекс інфляції у 2023 р				1,06
Плановий темп приросту чистого доходу у з урахуванням інфляції та прогнозного зростання ВВП, %				24,0
Дохід від реалізації 2023, тис.грн				85270

При врахування планових показників доходів підприємства було враховано очікувані зміни і рівень інфляції. Згідно прогнозам НБУ поліпшив прогноз інфляції на 2023 рік із 14,8% до 10,6% [56].

Далі розрахуємо інші показники, що формують звіт про фінансові результати. Що стосується собівартості реалізованої продукції, розрахуємо цей показник через середній рівень собівартості у чистому доході (табл. 3.2.).

Таблиця 3.2.

Розрахунок планового показника собівартості реалізації продукції

ТОВ «Березино» на 2023 р

Показник	2020	2021	2022	2023
Дохід від реалізації, тис.грн	40877	66213	68766	85270
Собівартість реалізованої продукції, тис.грн	32206	32148	40101	51162
Рівень собівартості у чистому доході, %	79	49	58	
Середній рівень собівартості у чистому доході, %	60			

Що стосується планових показників інших операційних доходів, то вони не прив'язується до чистого доходу, оскільки від нього не залежить. Потрібно точно знати, які конкретно доходи має дане підприємство в цій статті і планувати на основі внутрішньої інформації підприємства. Якщо потрібної інформації немає, то планування проводиться виходячи з існуючих тенденцій, с саме через темпи росту за останній рік, який склав 156,7%, таким чином плановий показник буде становити 2277,5 тис.грн.

Адміністративні витрати та витрати на збут можемо розрахувати за аналогією по собівартості реалізованої продукції (табл. 3.3).

Таблиця 3.3.

Розрахунок планових показників адміністративних витрат та витрат на збут ТОВ «Березино» на 2023 р

Показник	2020	2021	2022	2023
1	2	3	4	5
Дохід від реалізації, тис.грн	40877	66213	68766	85270
Адміністративні витрати, тис.грн	2721	3637	4268	5201,5

Продовження табл. 3.3

1	2	3	4	5
Рівень адміністративних витрат у чистому доході, %	7	5	6	x
Середній рівень адміністративних витрат у чистому доході, %	6,1			
Витрати на збут, тис.грн	2351	2907	3781	4434,04
Рівень витрат на збут у чистому доході, %	6	4	5	x
Середній рівень витрат на збут у чистому доході, %	5,2			

Прогнозні показники фінансових результатів ТОВ «Березино» занесемо у табл. 3.4.

Таблиця 3.4

План доходів та витрат ТОВ «Березино» на 2023 рік, тис. грн.

Показник	2022 рік	2023 рік (план)	Абсолютний приріст
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	68766	85270	16504
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	40101	51162	11061
Валовий прибуток	28665	34108	5443
Інші операційні доходи	1453	2277,5	824,5
Адміністративні витрати	4268	52014,7	47746,7
Витрати на збут	3781	44340,4	40559,4
Інші операційні витрати	761	343	-418
Прибуток від операційної діяльності	21308	26407	5099
Фінансові витрати	1564	1564	0
Інші витрати	731	731	0
Фінансовий результат до оподаткування:			0
прибуток	19013	24112	5099
збиток			0
Чистий прибуток	19013	24112	5099

Наведений план доходів і витрат ТОВ «Березино» відноситься до поточного фінансового планування, адже розраховується на 1 рік.

Прогнозний показник чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) був спланований на основі прогнозованої зміни обсягу ринку. Плановий обсяг чистого доходу становитиме 85270 тис. грн. Собівартість реалізованої продукції, обсяг адміністративних витрат та витрат на збут було

розраховано за допомогою їх рівня у відсотках до чистого доходу. Обсяг інших операційних доходів, інших операційних витрат, інших доходів та фінансових витрат на плановий період було обчислено на основі екстраполяції тенденції їх зміни.

У підсумку всіх планових розрахунків по плану доходів і витрат ТОВ «Березино» було отримано прогнозне значення обсягу чистого прибутку, яке становить 24112 тис. грн.

Загалом, попри труднощі, вітчизняний агробізнес разом із державними інституціями зосередили зусилля на стабілізації ситуації в сільському господарстві, завдяки чому вдалося запобігти значними втратами в аграрному секторі та забезпечити продовольчу безпеку країни.

Резерви зростання прибутку – це кількісно вимірні можливості його збільшення за рахунок зростання об'єму реалізації телекомунікаційних послуг, зменшення витрат на реалізацію, недопущення зовні реалізаційних збитків, вдосконалення структури реалізованих телекомунікаційних послуг. Резерви виявляються на стадії планування і в процесі виконання планів. Визначення резервів зростання прибутку базується на науково обґрунтованій методиці їх розрахунку, мобілізації і реалізації. Виділяють три етапи цієї роботи: аналітичний, організаційний і функціональний.

Резерви збільшення прибутку є можливими на ТОВ «Березино»:

- за рахунок збільшення обсягу реалізації продукції;
- за рахунок зниження собівартості реалізації продукції;
- за рахунок економії і раціонального використання коштів на оплату праці робітників;
- за рахунок запровадження досягнень науково-технічного прогресу, в результаті чого зростає продуктивність праці.

Виходячи з можливості залучення резервів збільшення прибутку розроблена система такого управління для ТОВ «Березино» (рис. 3.1).

Рис 3.1. Модель управління фінансовими результатами діяльності підприємства ТОВ «Березино»

Таким чином, використання запропонованої моделі дасть змогу одержувати достовірну інформацію стосовно витрат, доходів по кожному центру відповідальності. В процесі аналізу встановлюються ділянки, на яких найчастіше трапляються відхилення від встановлених норм, також беруться до уваги, види продукції із низькою рентабельністю.

В умовах сьогодення стабільність роботи підприємства в значній мірі залежить фінансових результатів. Від того чи позитивний кінцевий фінансовий (прибуток) результат діяльності отримає ТОВ «Березино» залежать його можливості самофінансування, задоволення матеріальних та соціальних потреб трудового колективу та власників підприємств, можливість залучати інвестицій тощо.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Випускна кваліфікаційна робота присвячена дослідженню фінансових результатів ТОВ «Березино».

У першому розділі роботи було здійснено дослідження поняття «фінансовий результат», який доцільно трактувати як узагальнену характеристику діяльності підприємства, котра засвідчує: а) рівень використання залученої ресурсної бази; б) якість та результативність прийнятих управлінських рішень; в) використання економічного потенціалу підприємства з метою його зростання. Що стосується фінансових результатів аграрних підприємств, то це економічна категорія, яка характеризує результативність діяльності підприємства, а саме відображає отримання доходів від певного виду сільськогосподарської продукції або біологічних активів, певної галузі, виду діяльності чи в цілому по підприємству з урахуванням суми понесених на їх отримання витрат.

Фінансовий результат підприємства є основним узагальнюючим індикатором ефективності господарської діяльності.. Він виражається в формі прибутку або збитку, надає загальні уявлення про ефективність функціонування підприємства, його операційної, фінансової та інвестиційної діяльності.

У другому розділі було досліджено ефективність управління фінансовими результатами діяльності аграрного підприємства ТОВ «Березино» за період 2020-2022рр. Було здійснено аналіз фінансових результатів сільськогосподарських підприємств України. За результатами дослідження агропромислового комплексу, було встановлено, що кількість суб'єктів господарювання агропромислового комплексу, які зазнали збитків внаслідок збройної агресії РФ, становить 2653 од. (площі ріллі зменшилися на 1,9 млн га, багаторічних насаджень – на 9 тис. га). Крім того, в агросекторі, який до війни генерував 15% ВВП та 40% експортної виручки, кожне четверте суттєво скоротило чи зупинило сільгоспвиробництво через війну.

Загальна сума втрат, завданих сільськогосподарській галузі внаслідок широкомасштабного російського вторгнення в Україну, станом на 15 вересня 2022 р. сягнула 6,6 млрд.дол. США. Також, зросла кількість підприємств, що отримала збитки.

За результатами дослідження динаміка доходів, витрат та фінансових результатів ТОВ «Березино» за 2020-2022 рр. і було визначена позитивна динаміка у показниках доходів, витрат і фінансових результатів, а саме збільшення чистого доходу від реалізації за період 2020/2022 рр. на 68%. Головним джерелом формування валового прибутку є основна діяльність підприємства, з метою здійснення якої воно створене. Позитивним також є те що, ТОВ має чистий фінансовий результат (прибуток). У 2022 році показник зменшився на 13,2%, що пов'язано перш за все із зовнішніми факторами, які мають вплив на діяльність підприємства. Що стосується структури витрат, то найбільшу частку біля 80% приходиться на собівартість реалізованої продукції, адміністративні витрати складають 8%, їх частка збільшувалася за весь період, витрати на збут становлять 7,4%, їх частка також має тенденцію до збільшення. Частка інших операційних витрат за останній рік скоротилася з 13% до 1,5%. У звітному періоді операційні витрати ТОВ «Березино» зросли порівняно з 2021 роком на 17% (8,9 млн.грн.). В структурі витрат та найбільшу частку займають матеріальні витрати більше 48%, та 35% інші операційні витрати. Найбільшу питому вагу у структурі операційних витрат займають матеріальні витрати, що свідчить про високу матеріаломісткість операційної діяльності.

На діяльність підприємств впливають різні фактори. На величину прибутку від реалізації продукції впливають зміна обсягу реалізації, зміна структури реалізації, зміна відпускних цін реалізації продукції, зміна цін на сировину, матеріали, інші ресурси. Обсяг реалізації продукції може справляти позитивний і негативний вплив на прибуток. При збільшенні обсягів реалізації рентабельної продукції прибуток пропорційно зростає. Зростання цін сприяло збільшенню виручки від реалізації на 30606 тис. грн, а

зменшення обсягу випуску – на 11895,5 тис. грн. За рахунок зміни ціни собівартість виросла на 8425,64 тис. грн, а за рахунок зміни обсягу випуску зменшилася – на 471,64 тис. грн. Як показують розрахунки, ціна реалізації впливає на чистий прибуток у складі двох факторів – собівартості та доходу від реалізації. При цьому вплив у складі собівартості зменшує прибуток, а у складі доходу від реалізації – збільшує. Зменшення сума адміністративних витрат у 2022 р., порівняно з 2021р, позитивно вплинуло на суму прибутку на 1983 тис. грн.

Діяльність ТОВ «Березино» та використання його ресурсів за період 2020-2022рр. ефективним, про що свідчать позитивні значення розрахунку відповідних показників рентабельності. Але, треба зазначити, що за останній 2021-2022рр показники рентабельності погіршилися, так рентабельність за валовим прибутком знизилася майже на 19%, рентабельність продукції – на 32,4 %, рентабельність за операційним прибутком майже на 9%, а рентабельність за чистим прибутком на 16,4%.

Співвідношення темпів росту чистого прибутку, чистого доходу, активів і власного капіталу протягом 2020-2022 рр., яке викладене у «золотому правилі» економіки, на жаль порушувалось, що свідчить про недостатньо ефективне управління фінансовими результатами ТОВ.

У третьому розділі були обраховані планові показники фінансових результатів підприємства, з врахуванням змін зовнішніх та внутрішніх факторів. За підсумком розрахунків було виявлено, що на 01.01.2024 чистий дохід буде становити 85270 тис. грн., чистий прибуток 24112 тис. грн.

Також було розроблено модель управління фінансовими результатами діяльності підприємства ТОВ «Березино», втілення якої сприятиме нарощенню фінансових результатів діяльності підприємства та підвищення ефективності процесу управління ними.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Добрунік Т.П. Особливості управління фінансовими результатами аграрних підприємств. URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/5852/1/Особливості%20управління%20фінансовими%20результатами%20аграрних%20підприємств.pdf>
2. Бутинець Ф.Ф. Економічний аналіз: навч. Посібник. Житомир: Рута, 2003. 680 с.
3. Бобровська Н.В. Формування фінансових результатів діяльності сільськогосподарських підприємств Жовтневого району Миколаївської області. *Фінансовий простір*. 2015. № 4 (20). С.145–150.
4. Непочатенко О. О. Фінанси підприємств : навч. Посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2018. 504 с.
5. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства: Навч. Посібник. К.: Знання. 2005. 662 с.
6. Стецюк П.А. Формування нової парадигми управління фінансовими ресурсами підприємств. *Економіка АПК*. 2016. №6. С.77-83.
7. Пушкар М. С. Фінансовий облік: підручник . Тернопіль: Карт-бланш, 2002. 628 с.
8. Худолій Л. М. Теорія фінансів: навчально-методичний посібник. К.: Вид-во Європ. Ун-ту, 2003. 167 с.
9. Чернецька О.В. Внутрішні чинники у формуванні системи управління фінансовими результатами сільськогосподарських підприємств. *Бізнес-навігатор*. 2015. №1(33). С.167-172.
10. Шанін О.В. Тенденції формування фінансово-економічної результативності аграрних формувань України. *Економічний аналіз*. 2018. Т 20. С 93–99.
11. Бланк И.А. Управление прибылью. К.: Ника Центр; 2007. 768 с.
12. Вороніна О. О. Управління фінансовим результатом промислового підприємства: автореф. Дис. На здобуття наук. Ступеня канд. Екон. Наук :

спец. 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)». Харків, 2009. 23 с.

13. Пігуль Н.Г. Управління прибутком підприємства. *Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України*. 2010. № 28. С. 125–132.

14. Захарчук О. У 2022 році втрати аграрного сектора внаслідок логістичних проблем можуть сягнути близько \$10 млрд. URL: <https://agravery.com/uk/posts/show/u-2022-roci-vtrati-agrarnogo-sektora-vnaslidok-logisticnih-problem-mozut-sagnuti-blizko-10-mlrd>

15. Уткіна Н. В. Економічний зміст фінансового результату діяльності підприємства: історичний аспект. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2007. № 11. С. 133–138.

16. Білик Т.О. Теоретичні аспекти прибутку. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2005. № 8. С.8–13

17. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» затверджене наказом МФУ України від 07.02.2013р. № 73. URL: www.rada.gov.ua.

18. Фецович Т.Р. Формування фінансових результатів . *Вісник Львівської комерційної академії*. 2011.– № 36. С. 405-410.

19. Бутинець Ф.Ф., Олійник О.В., Шигун М.М., Шулепова С.М. Організація бухгалтерського обліку: навчальний посібник для студентів вузів спеціальності 7.050.106 «Облік і аудит»; 2-е вид., доп. і перероб. Житомир: ЖІТІ, 2001. 576 с.

20. Карпенко Н.І. Проблеми узгодження бухгалтерського і податкового обліку результатів діяльності та шляхи їх вирішення. Тернопіль: Векс, 2003.

21. Лебедзевич Я.В. Класифікація доходів і результатів діяльності та їх облікова інтерпретація. К.: Ніка-Центр, 2001.

22. Мочерний С.В. Політична економія: навч. посіб. К.: Знання-Прес, 2002. 687 с.

23. Патарідзе-Вишинська М.В. Визначення та облік фінансового результату: вітчизняний і зарубіжний досвід . *Формування ринкових відносин в Україні*. – 2016. – №2. – С. 25-37.
24. Скалюк Р.В. Сутність та значення фінансових результатів в системі розвитку господарської діяльності промислових підприємств. Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. 2010. Вип. 18. Ч. 1. С. 135–141.
25. Мардус Н.Ю. Уточнення сутності фінансових результатів та прибутку підприємства в обліку. *Вісник Національного технічного університету «ХПІ». Актуальні проблеми управління та фінансово-господарської діяльності підприємства*. 2014. № 66(1108). С. 23–28.
26. Податковий Кодекс України: Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI зі змінами і доповненнями. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
27. Червінська С.Л. Особливості визначення фінансових результатів діяльності аграрних підприємств. *Облік і фінанси АПК*. 2015. № 6. С. 107 – 110.
28. Гайбура Ю. А. Аналітичний інструментарій управління фінансовими результатами підприємства в умовах кризи. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=8913>
30. Остапенко А.С. Фінансове забезпечення підприємств аграрної сфери в сучасних економічних умовах. *Наукові праці Полтавської державної аграрної академії. Серія: Економічні науки*. 2011. Вип. 3. Т. 1. С. 197–203.
31. Романова Т.В., Даровський Є.О. Чинники, що впливають на збільшення прибутку підприємств України в сучасних умовах. *Ефективна економіка*. 2015, №4. URL: www/economy.nauka.com.ua
32. Кириченко С. О. Сучасний фінансовий стан підприємства та перспективи його розвитку. *Сучасні проблеми економіки і підприємництва*. 2015. №16. С. 261-266.

33. Ткаченко Т.П., Тульчинська С.О., Бойчук Д.В. Управління доходами на підприємстві. *Ефективна економіка*. 2018, №3. URL: <https://www/economu.nauka.com.ua>
34. Єпіфанова І.Ю. Особливості управління фінансовим результатом від операційної діяльності підприємства. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2016. № 2. С. 160-166.
35. Обсяг реалізованої продукції (робіт, послуг) суб'єктів господарювання за видами економічної діяльності. Державна служба статистики. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
36. Гуцаленко Л.В. Формування та облік фінансових результатів відповідно до П(С)БО 30 «Біологічні активи». *Облік і фінанси АПК*. 2016. №11. С.96-99.
37. Фінансові результати до оподаткування підприємств за видами економічної діяльності. Державна служба статистики. *Офіційний сайт*. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
38. Аграрний сектор економіки: підсумки 2022 та прогноз на 2023 рік. URL: <https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/ahraryny-sektor-ekonomiky-pidsumky-2022-ta-prohnoz-na-2023-rik>
39. Кравченко В. Аграрний 2023-й: п'ять трендів, які визначають роботу АПК цього року. URL: <https://mind.ua/publications/20251888-agrarnij-2023-j-pyat-trendiv-yaki-viznachat-robotu-apk-cogo-roku>
40. Огляд збитків від війни в сільському господарстві України. Непряма оцінка пошкоджень. Другий випуск, 10 листопада 2022. URL: <https://minagro.gov.ua/storage/app/sites/1/uploaded-files/damagesreport>
41. Огляд непрямих втрат від війни в сільському господарстві України. Другий випуск, 10 листопада 2022. URL: <https://minagro.gov.ua/storage/app/sites/1/uploaded-files/lossesreporti...>
42. Сутінки агрохолдингів: як війна змінить сільське господарство України. URL: <https://mind.ua/publications/20245288-sutinki-agroholdingiv-yak-vijna-z>
43. Огляд збитків від війни в сільському господарстві України. Непряма оцінка пошкоджень. 8 червня 2022. URL: <https://minagro.gov.ua/storage/app/>

sites/1/uploaded-files/Damages_repor

44. Зберігання зерна в полімерних рукавах: як все зробити правильно?

URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/zberigannya-zerna-v-polimernih-rukavah-yak->

45. Через повномасштабну війну посівні площі в Україні зменшились на 25 %. URL: <https://agropolit.com/news/24947-cherez-povnomasshtabnu-viynu-posivni-p...>

46. Діяльність підприємств. Головне управління статистики в Черкаській обл.

URL: Http://www.ck.ukrstat.gov.ua/?P=arh_stat/2020/arh_fin_2020

47. Кількість діючих суб'єктів господарювання за видами економічної діяльності. Державна служба статистики України. URL:

<https://www.ukrstat.gov.ua/>

48. Лесюк А.С. Оцінка фінансових результатів діяльності підприємств в Україні. *Агросвіт*. №15, 2020. С.67-73. URL:

http://www.agrosvit.info/pdf/15_2020/11.pdf

49. Стан ділової активності сільськогосподарських підприємств України.

URL: <https://ukrstat.gov.ua/>

50. Методичні рекомендації оцінки впливу змін економічних факторів на результативні показники прибутку, рентабельності виробництва і реалізації продукції (робіт, послуг) / Григор Н.М., Крехівський О.В., Ніколаєнко Н.Л., Байдаченко Т.Г., Тарасова А.І., Чернопащенко М.С. – К.: ДП ДІКТЕД, 2007. – 140с.

51. Поддєрьогін А.М., Скочій С.В. Факторний аналіз формування прибутку виробничого підприємства. *Збірник наукових праць Університету державної фіскальної служби України*, № 2, 2018. С.304-318.

52. Поддєрьогін А.М. Фінансовий менеджмент. Підручник. К.: КНЕУ, 2015. 536с.

53. Гончарук І.В., Старосуд В.І., Мулик Т.О. Фінансові результати сільськогосподарських підприємств: механізм формування та аналітична оцінка (на прикладі Ялтушківської дослідно-селекційної станції ІБК І ЦБ НААН України). *Економіка. Фінанси. Менеджмент: Актуальні питання*

науки і практики. 2018. № 3. С. 18-34

54. Тютюнник В. Факторний аналіз прибутку. *Справочник економіста*. 2010. № 10. С. 35- 42.

55. Індекс інфляції в Україні. МінФін. U R L : <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/index/inflation/>

56. Нацбанк поліпшив прогноз інфляції на 2023 рік. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-ato/3741096-nacbank-polipsiv-prognoz-inflacii-na-2023-rik.html>

57. Агробізнес під час війни: як побудувати ефективну діяльність та на що звернути увагу. URL: https://biz.ligazakon.net/news/213244_agrobznes-pd-chas-vyni-yak-pobuduvati-efektivnu-dyalnst-ta-na-shcho-zvernuti-uvagu

58.

Агробізнес.

 U R L : <https://vue.gov.ua/%d0%90%d0%b3%d1%80%d0%be%d0%b1%d1%96%d0%b7%d0%bd%d0%b5%d1%81>

59. Агробізнес під час війни: підсумки і перспективи. URL:<http://agro-business.com.ua/agro/ekonomichnyi-hektar/item/26077-ahrobiznes-pid-chas-viiny-pidsumky-i-perspektyvy.html>

60. Приступа Л.А. Система показників оцінки ефективності управління фінансовими ресурсами підприємства. URL: <https://eprints.oa.edu.ua/6524/1/32.pdf>

61. Рентабельність операційної та всієї діяльності великих та середніх підприємств за видами економічної діяльності. Державна служба статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>

ДОДАТКИ

Таблиця

Трактування сутності поняття «фінансовий результат»

Автор	Сутність поняття «фінансовий результат»
1	2
Бутинець Ф.Ф., Олійник О.В., Шигун М.М., Шулепова С.М. [19]	Приріст (зменшення) вартості власного капіталу підприємства, що утворився у процесі його підприємницької діяльності за звітний період
Карпенко Н.І. [20]	Кінцевий фінансовий результат діяльності підприємства виражається у показнику прибутку і збитку
Лебедзевич Я.В. [21]	Кінцевий результат фінансово-господарської діяльності правильніше було б назвати не балансовим прибутком, а доходом по балансу (балансовим доходом), оскільки назва показника повинна відображати його економічну суть
Мардус Н.Ю., Брік С.В. [16]	Співставлення доходів та витрат підприємства, інформацію про які відображено звіті, визначається як прибуток або збиток підприємства
Мочерний С.В. [22]	Грошова форма підсумків господарської діяльності організації або її підрозділів, виражена в прибутках або збитках
Патарідзе-Вишинська М.В. [23]	Вартісним показником, вираженим у грошовій формі. Така форма оцінки прибутку пов'язана з практикою узагальненого вартісного обліку всіх пов'язаних з ним основних показників – вкладеного капіталу, отриманого доходу, понесених витрат тощо, а також з діючим порядком його податкового регулювання
Скалок Р.В. [24]	Підсумкова категорія результативності господарської діяльності, котра відображає величину економічних вигод, отриманих (втрачених) підприємством, визначених як різниця між сумами доходів та відповідних їм витрат, що виражена в абсолютних показниках прибутку (збитку), які характеризують потенціал прибутковості, економічного зростання та розвитку підприємства

**Обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг) суб'єктів господарювання
за видами економічної діяльності за 2019-2021рр**

Види діяльності	2019		2020		2021	
	тис.грн	у % до загального показника	тис.грн	у % до загального показника	тис.грн	у % до загального показника
Усього	10725442974,1	100,0	11285578867,3	100,0	15240051108,3	100,0
Сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство	572748270,0	5,3	624070132,3	5,5	943489347,1	6,2
Промисловість	3289388921,9	30,7	3524673568,6	31,2	4999408298,3	32,8
Будівництво	394919382,9	3,7	444753873,4	4,0	539503339,6	3,5
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	4345851191,2	40,5	4519524661,7	40,1	5994849519,2	39,3
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	603015829,9	5,6	558433870,3	5,0	654504205,0	4,3
Тимчасове розміщення й організація харчування	77863123,9	0,7	66445112,7	0,6	107285318,6	0,7
Інформація та телекомунікації	334865257,8	3,1	395417121,3	3,5	528450721,6	3,5
Фінансова та страхова діяльність	306952250,3	2,9	341735823,6	3,0	395825380,9	2,6
Операції з нерухомим майном	166359902,4	1,6	159090145,4	1,4	192779556,3	1,3
Професійна, наукова та технічна діяльність	395448217,5	3,7	343195121,7	3,0	451805110,0	3,0
Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	128567007,9	1,2	127087165,2	1,1	161138916,8	1,1
Освіта	9905561,8	0,1	11357021,7	0,1	16649655,7	0,1
Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	58517330,7	0,5	130559045,5	1,2	195371974,5	1,3
Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	14948462,8	0,1	12203525,9	0,1	20969029,9	0,1
Надання інших видів послуг	26092263,1	0,2	27032678,0	0,2	38020734,8	0,2

**Показники діяльності підприємств сільського господарства
Черкаської обл. за 2017-2020рр.***

Показники	2017р	2018р	2019р	2020р	Абсолютний приріст, 2020 до 2017
Кількість підприємств, од	3563	3538	3618	3557	-6
Кількість зайнятих працівників, осіб	39448	38117	36787	34550	-4898
Кількість найманих працівників, осіб	36614	35336	34070	31974	-4640
Витрати на персонал, тис.грн	2407296,8	3014801,7	3489545,5	3523127,5	1115830,7
Обсяг реалізації продукції (товарів, послуг), тис.грн	26781404,3	31507753,0	33889199,0	34917922,7	8136518,4
Фінансові результати до оподаткування, тис.грн:					
прибуток	4696507,0	6459025,7	5755362,8	5941671,4	12145164,4
збиток	616191,2	260415,6	782132,1	1164696,8	548505,6

*Джерело: побудовано за даними [46]

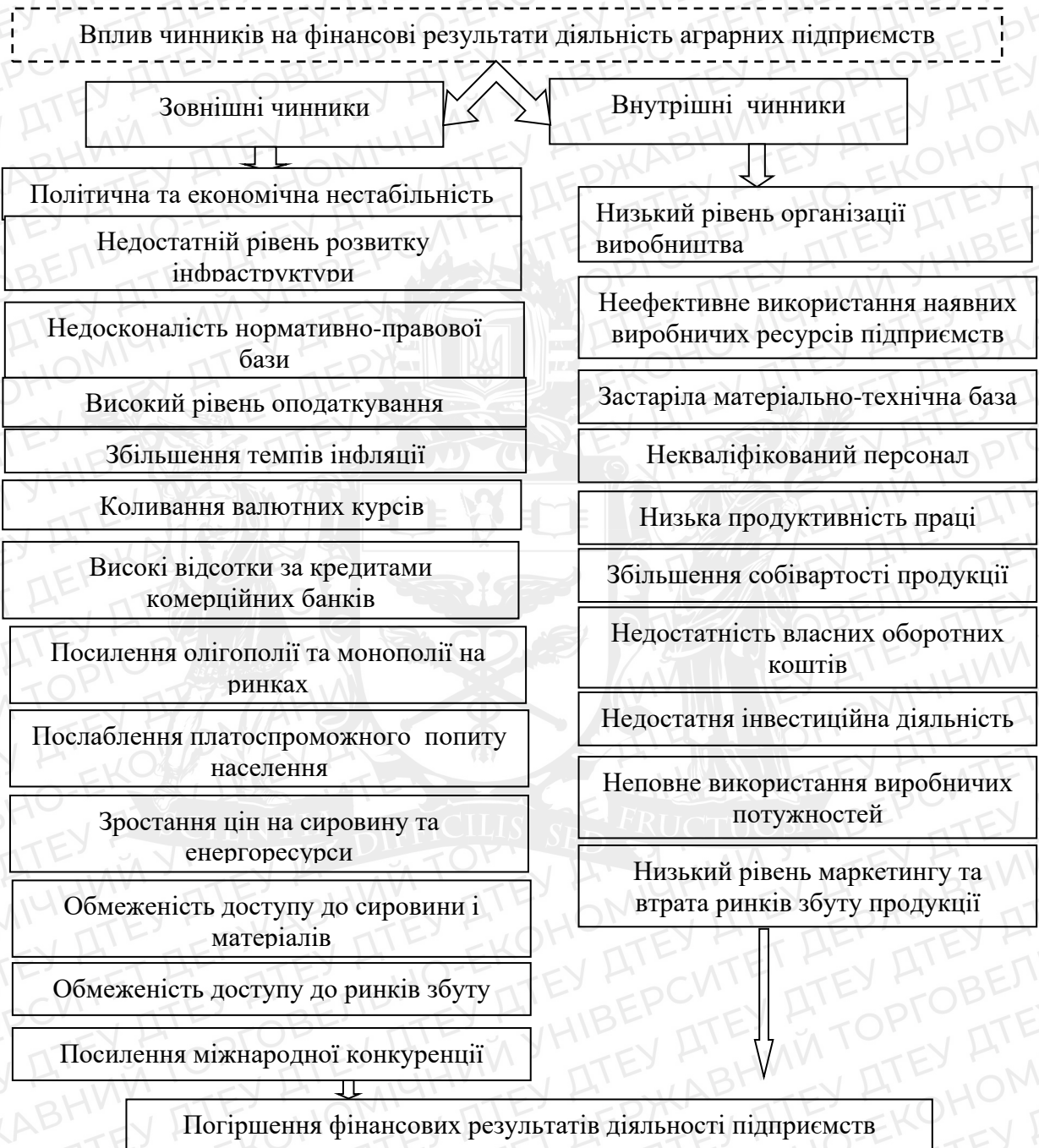

Рис. Вплив чинників на фінансові результати діяльності агропідприємств в Україні [48]

Таблиця

**Динаміка фінансових показників діяльності ТОВ «Березино»
за 2020-2022рр., тис.грн.**

Показники	2020	2021	2022	Абсолютний приріс, тис.грн		Темп росту, %	
				2021 до 2020	2022 до 2021	2021 до 2020	2022 до 2021
Чистий дохід від реалізації продукції, тис.грн	40877	66213	68766	25336	2553	161,98	103,86
Собівартість реалізованої продукції, тис.грн	32206	32148	40101	-58	7953	99,82	124,74
Валовий прибуток, тис.грн	8671	34065	28665	25394	-5400	392,86	84,15
Інші операційні доходи, тис.грн	4194	927	1453	-3267	526	22,10	156,74
Адміністративні витрати, тис.грн	2721	3637	4268	916	631	133,66	117,35
Витрати на збут, тис.грн	2351	2907	3781	556	874	123,65	130,07
Інші операційні витрати, тис.грн	156	5914	761	5758	-5153	3791,03	12,87
Фінансовий результат від операційної діяльності, тис.грн	7637	22534	21308	14897	-1226	295,06	94,56
Інші доходи, тис. грн		1		1	-1	-	-
Фінансові витрати, тис.грн	961	587	1564	-374	977	61,08	266,44
Інші витрати, тис.грн	441	43	731	-398	688	9,75	1700,00
Фінансовий результат до оподаткування, тис.грн	6235	21905	19013	15670	-2892	351,32	86,80
Чистий фінансовий результат, тис.грн	6235	21905	19013	15670	-2892	351,32	86,80

Методика кількісної оцінки впливу чинників на зміну чистого прибутку підприємства складається з наступних елементів:

Мультиплікатор капіталу (M_K) характеризує здатність власного капіталу створювати активи і являє собою відношення середньорічних залишків активів ($A_{\text{серед}}$) до середньорічних залишків власного капіталу ($K_{\text{серед}}$) підприємства:

$$M_K = A_{\text{серед}} / K_{\text{серед}}$$

1. Визначення абсолютної зміни чистого прибутку в звітному періоді ($\Delta\Pi$):

$$\Delta\Pi = \Pi_1 - \Pi_0,$$

де Π_1 , Π_0 – чистий прибуток відповідно звітного і базисного періодів, тис. грн..

2. Побудова детермінованої мультиплікативної чотирьох факторної моделі:

$$\Pi = K_{\text{серед.}} \cdot d_A \cdot M_K \cdot R_{\text{чиста.}}$$

3. Перевірка відповідності побудованої моделі результативному показнику, який вона характеризує:

$$\Pi = K_{\text{серед.}} \cdot (D/A_{\text{серед.}}) \cdot (A_{\text{серед.}} / K_{\text{серед.}}) \cdot (\Pi/D)$$

4. Поетапна оцінка кількісного впливу чинників на зміну прибутку:

$$\Delta\Pi_{(K)} = \Delta K_{\text{серед.}} \cdot M_{K0} \cdot R_{\text{чиста}0}$$

$$\Delta\Pi_{(d)} = K_{1 \text{ серед.}} \cdot \Delta d_A \cdot M_{K0} \cdot R_{\text{чиста}0}$$

$$\Delta\Pi_{(M_K)} = K_{1 \text{ серед.}} \cdot d_{A1} \cdot \Delta M_K \cdot R_{\text{чиста}0}$$

$$\Delta\Pi_{(R_{\text{чиста}})} = K_{1 \text{ серед.}} \cdot d_{A1} \cdot M_{K1} \cdot \Delta R_{\text{чиста}}$$

де $\Delta\Pi_{(K)}$, $\Delta\Pi_{(d)}$, $\Delta\Pi_{(M_K)}$, $\Delta\Pi_{(R_{\text{чиста}})}$, - абсолютна зміна чистого прибутку внаслідок зміни відповідних чинників: капіталу, оборотності активів, мультиплікатора капіталу та чистої рентабельності фінансово-господарської діяльності, тис.грн.;

$\Delta K_{\text{серед.}}$, Δd_A , ΔM_K , $\Delta R_{\text{чиста}}$ – абсолютна змінна в звітному періоді чинників: власного капіталу, оборотності активів, мультиплікатора капіталу, чистої рентабельності;

$K_{1 \text{ серед.}}$ – середні залишки власного капіталу звітного періоду, тис.грн.;

d_{A0} , d_{A1} – оборотність активів, відповідно, в базисному та звітному періоді;

M_{K0} , M_{K1} , - мультиплікатор капіталу, відповідно, в базисному та звітному періоді;

$R_{\text{чиста}0}$ – рентабельність основної діяльності в базисному періоді.

5. Оцінка сукупності впливу чинників на зміну чистого прибутку підприємства у звітньому періоді:

$$\Delta\Pi = \Delta\Pi_{(K)} + \Delta\Pi_{(dA)} + \Delta\Pi_{(M_K)} + \Delta\Pi_{(R_{\text{чиста}})}$$

Розрахунок показників рентабельності [5,52]

Показник	Формула розрахунку	Що значить
Рентабельність за валовим прибутком	Валовий прибуток (ряд. 2090 ф. № 2) × 100% / Чистий дохід (ряд. 2000 ф. № 2)	вага націнки у виручці від реалізації
Рентабельність продукції	Валовий прибуток (ряд. 2090 ф. № 2) × 100% / (собівартість реалізації (ряд. 2050 ф. № 2) + адміністративні витрати (ряд. 2130 ф. № 2) + витрати на збут (ряд. 2150)) (ряд. 2000 ф. № 2)	ефективність виробництва та реалізації продукції підприємства
Рентабельність за операційним прибутком	Операційний прибуток (ряд. 2190 ф. № 2) × 100% / Чистий дохід (ряд. 2000 ф. № 2)	ефективність операційної діяльності підприємства
Рентабельність за чистим прибутком	Чистий прибуток (ряд. 2350 ф. № 2) × 100% / Чистий дохід (ряд. 2000 ф. № 2)	ефективність усієї діяльності підприємства в цілому
Рентабельність активів	Чистий прибуток (ряд. 2350 ф. № 2) × 100% / Валюту балансу (ряд. 1300 ф. № 1)	Ефективність використання активів підприємства
Рентабельність власного капіталу	Чистий прибуток (ряд. 2350 ф. № 2) × 100% / Власний капітал (ряд. 1495 ф. № 1)	Ефективність використання власного капіталу
Рентабельність позикового капіталу	Чистий прибуток (ряд. 2350 ф. № 2) × 100% / Позиковий капітал (ряд. 1595 + ряд. 1695 ф. № 1)	Ефективність використання позикового капіталу

Підприємство	Товариство з обмеженою відповідальністю "Березино"	Дата (рік, звітний, число)	КОДИ	
			2021	01 01
		за ЄДРПОУ		33233162
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)				
за Рік 2020				
Форми № 2		ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО		
		1501003		

I ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рідна	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	40 877	31 814
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестраховування	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиця у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(32 206)	(28 188)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	8 671	3 626
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиця в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	4 194	3 674
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості акцій, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	3 434	3 534
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(2 721)	(2 738)
Витрати на збут	2150	(2 351)	(2 336)
Інші операційні витрати	2180	(156)	(883)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості акцій, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	61	538
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	7 637	1 543
збиток	2195	(-)	(-)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	-	-
у тому числі:	2241	-	-
дохід від фінансових допомог			
Фінансові витрати	2250	(961)	(1 061)
Втради від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(441)	(216)
Прибуток (збиток) від впливу інструментів на монетарні статті	2275	-	-

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	6 235	66
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-	-
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	6 235	66
збиток	2355	(-)	(-)

II СУКУПНИЙ ДОХІД

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство Товариство з обмеженою відповідальністю "Березино" Дата (рік, місяць, число) 2021 01 01
Територія ЧЕРКАСЬКА за ЄДРПОУ 33333162
Організаційно-правова форма господарювання Товариство з обмеженою відповідальністю за КОДЗГ 240
Вид економічної діяльності Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насінних олійних культур за КВЕД 01.11

КОДИ		
2021	01	01
33333162		
ДОКУМЕНТ ПІДПИСАНИЙ		
240		
01.11		

Середня кількість працівників 31
Адреса, телефон вулиця Василя Гривака, буд. 11, с. Червоний Кут, Жашківський район, Черкаська обл., 19225 0675096463
Одиниця виміру: тис. грн. без десятичного знака (окрім розділу IV Зайту про фінансові результати (Зайту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (хробики позначку "v" у відповідній колонці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31 грудня 2020 р.

Форма №1 Коз за ДКУЗ 1801001

АКТИВ	Код рашка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	3 427	3 380
первісна вартість	1001	3 574	3 574
накопичена амортизація	1002	147	194
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	19 193	17 468
первісна вартість	1011	26 871	26 954
знос	1012	7 678	9 486
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	22 620	20 848
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	18 531	20 511
Виробничі запаси	1101	2 335	2 242
Незавершене виробництво	1102	6 561	10 495
Готова продукція	1103	9 635	7 773
Товари	1104	-	1
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховувачам	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	946	414
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	2 229	4 410
з бюджетом	1135	5 326	5 349
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	2 347	1 860
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	107	495
Готівка	1166	44	7
Рахунки в банках	1167	63	488
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Частина перестраховки у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-

резервах незароблених прямих	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	29 486	33 039
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	52 106	53 887

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	50	50
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1403	-	-
Додатковий капітал	1410	3 176	3 176
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (накопичений збиток)	1420	38 183	43 228
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Випучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	41 409	46 454
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань	1532	-	-
резерв збитків або резерв малихних компаній	1533	-	-
резерв незароблених прямих	1534	-	-
інші страхові резерви	1535	-	-
Інвестиційні контракти	1540	-	-
Привілейний фонд	1545	-	-
Резерв на виплату дивідендів	1546	-	-
Усього за розділом II	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	8 790	5 866
Виселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	796	26
розрахунками з бюджетом	1620	981	1 435
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страховиками	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	93	80
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	2	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від зареєстрованих	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	33	26
Усього за розділом III	1695	10 697	7 433
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	52 106	53 887

Керівник

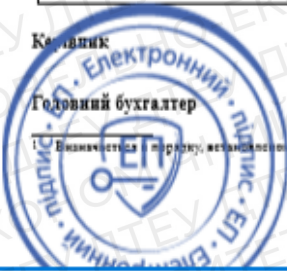
Головний бухгалтер

Визначено в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

ЕП ПІДЛУБНИЙ
ОЛЕКСАНДР
ВІКТОРОВИЧ

Підлубний Олександр Вікторович

Швиденко Наталія Валеріївна

Підприємство Товариство з обмеженою відповідальністю "Березино"

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2022	01	01
33235162		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2021 р.

Форма № 2 Код

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО
1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код радянськ	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	66 213	40 877
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії відшкодування вартості майна	2011	-	-
премії, передані у нерестраховувачів	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки нерестраховувачів у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(32 148)	(32 206)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	34 065	8 671
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки нерестраховувачів в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	927	4 194
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості акцій, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визначення біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	3 434
дохід від використання коштів, виступаючи від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(3 637)	(2 721)
Витрати на збут	2150	(2 907)	(2 351)
Інші операційні витрати	2180	(5 914)	(156)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості акцій, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визначення біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	61
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	22 534	7 637
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	1	-
у тому числі:	2241	-	-
дохід від банківських депозитів			
Фінансові витрати	2250	(587)	(961)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(43)	(441)
Прибуток (збиток) від зміни індивідуальних монетарних статей	2275	(-)	(-)

Продовження додатка 2			
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	21 905	6 235
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-	-
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	21 905	6 235
збиток	2355	(-)	(-)

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство Товариство з обмеженою відповідальністю "Бережно"
Територія ЧЕРКАСЬКА
Організаційно-правова форма господарювання Товариство з обмеженою відповідальністю
Вид економічної діяльності Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і маслин олійних культур
Середня кількість працівників 31
Адреса, телефон вулиця Василя Гринченка, буд. 11, с. Червоний Бут, Жашківський район, Черкаська обл., 19225 0675096465
Складено вилучити: тис. грн. без десятичного знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого вказуються в гривнях з копійками)
Складено (зробити позначку "V" у відповідній клітинці):
за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

КОДН		
2022	01	01
33333162		
4343434343434343		
140		
01.11		

V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2021 р.

Форма №1 Кор до ДКУЗ 1801001

АКТИВ	Код рашка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	3 380	3 329
первісна вартість	1001	3 374	3 374
накопичена амортизація	1002	194	245
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Освоєні засоби	1010	17 468	25 651
первісна вартість	1011	26 954	37 441
знос	1012	9 486	11 790
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	20 848	28 980
II. Оборотні активи			
Засоби	1100	20 511	37 015
виробничі запаси	1101	2 242	10 467
незавершене виробництво	1102	10 495	10 620
готова продукція	1103	7 773	15 926
товари	1104	1	2
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахованих	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	414	4
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	4 410	12 672
з бюджетом	1135	5 349	1 073
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1 860	903
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	495	971
готівка	1166	7	13
рахунки в банках	1167	488	958
Витрати майбутніх періодів	1170	-	20
Частка перестрахованих у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі з: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-

резервах незароблених прямих	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	210
Усього за розділом II	1195	33 039	52 868
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	53 887	81 848

Пасив	Код радян	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	50	50
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1403	-	-
Додатковий капітал	1410	3 176	3 176
запасний дохід	1411	-	-
накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (накопичений збиток)	1420	43 228	61 806
Неоплачений капітал	1425	-	-
Вилучений капітал	1430	-	-
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	46 454	65 032
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	6 664
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань	1532	-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1533	-	-
резерв незароблених прямих	1534	-	-
інші страхові резерви	1535	-	-
Інвестиційні контракти	1540	-	-
Привласний фонд	1545	-	-
Резерв на виплату дивідендів	1546	-	-
Усього за розділом II	1595	-	6 664
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	5 866	7 200
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товарами, роботами, послугами	1615	26	409
розрахунками з бюджетом	1620	1 435	280
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхувальниками	1625	-	12
розрахунками з оплати праці	1630	80	127
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені козівий доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	26	2 124
Усього за розділом III	1695	7 433	10 152
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
1700	-	-	-
V. Чиста вартість активів незаробленого пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	53 887	81 848

К. Іваняк

Головний бухгалтер

ЕП ПІДПИСНИЙ
ОЛЕКСАНДР
ВІКТОРОВИЧ

Підписний Олександр Вікторович

Швиденко Наталія Валеріївна

10 Кодифікатор єдиного державного реєстраційного номера об'єктів територіальної громади.

11 Вказано в порядку, встановленому центральними органами виконавчої влади, що реалізують державну політику у сфері статистики.

Підприємство

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "БЕРЕЗИНО" за ЄДРПОУ

Дата (рік, місяць, число)

КОДИ	
2023	01
33233162	

(за підписом)

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2022 р.

ДОКУМЕНТ ПРИНЯТО

Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код радика	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	68 766	66 213
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписанні, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестраховання	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(40 101)	(32 148)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	28 665	34 065
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	1 453	927
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості акцій, які оцінюються за справедливою вартістю		-	-
дохід від періодичного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вилучених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(4 268)	(3 637)
Витрати на збут	2150	(3 781)	(2 907)
Інші операційні витрати	2180	(761)	(5 914)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості акцій, які оцінюються за справедливою вартістю		-	-
витрати від періодичного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	21 308	22 534
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	-	1
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги		-	-
Фінансові витрати	2250	(1 564)	(587)
Врати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(731)	(43)
Прибуток (збиток) від вилучення інстацій на монетарні статті	2275	-	-

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	19 013	21 905
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-	-
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	19 013	21 905
збиток	2355	(-)	(-)

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "БЕРЕЗИНО"	Дата (рік, місяць, число)	2023	01	01
Територія	ЧЕРКАСЬКА	за ЄДРПОУ	3323143		
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за ІДП	4347196001000000000		
Вид економічної діяльності	Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур	за КОДЖ	240		
		за КВЕД	01.11		
Середня кількість працівників	2				
Адреса, телефон	вулиця Василя Грищенка, буд. 11, с. Червоної Кут, Жашківський район, Черкаська обл., 19225		99530		
Одиниця виміру: тис. грн. без десятичного знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого виводяться в гривнях з копійками)					
Складено (зробити позначку "x" у відповідній клітинці):					
за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку					
за міжнародними стандартами фінансової звітності					

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2022 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

АКТИВ	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	3 329	3 279
первісна вартість	1001	3 574	3 574
накопичена амортизація	1002	245	295
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	25 651	29 798
первісна вартість	1011	37 441	44 484
знос	1012	11 790	14 686
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	28 980	33 077
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	37 015	46 659
виробничі запаси	1101	10 467	6 087
незвершене виробництво	1102	10 620	12 327
готова продукція	1103	15 926	28 242
товари	1104	2	3
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрадування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	4	3 881
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	12 672	12 483
з бюджетом	1135	1 073	893
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	903	548
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	971	988
готівка	1166	13	12
рахунки в банках	1167	958	976
Витрати майбутніх періодів	1170	20	41
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-

резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
інші оборотні активи	1190	210	215
Усього за розділом II	1195	52 868	65 708
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	81 848	98 785

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (паіовий) капітал	1400	50	50
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	3 176	3 175
емісійний дохід	1411	-	-
накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	61 806	76 106
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Виключений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	65 032	79 331
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	6 664	4 999
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1695	6 664	4 999
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	7 200	5 386
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	409	6 279
розрахунки з бюджетом	1620	280	310
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунки зі страхування	1625	12	40
розрахунки з оплати праці	1630	127	191
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	2 124	2 249
Усього за розділом III	1695	10 152	14 455
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	81 848	98 785

Київ

Головний бухгалтер

ЕП ПІДПUBНИЙ
ОЛЕКСАНДР
ВІКТОРОВИЧ
ЕП ШВИДЕНКО
НАТАЛІЯ
ВАЛЕРІЙВНА

Підпубний Олександр Вікторович

Швиденко Наталія Валеріївна

1. Кодифікатр з одиниць вимірювання територіальних одиниць та територій територіальних громад.

2. Визначено згідно з постановою, що затверджено центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.